

Univerzita Hradec Králové

Filozofická fakulta

Bakalářská práce

2015

Kateřina Vlková

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta
Katedra pomocných věd historických a archivnictví

Stavební vývoj města Jičína z dob arch. Čenka Musila

v porovnání se současným stavem.

Bakalářská práce

Autor: Kateřina Vlková

Studijní program: B3928 Technická podpora humanitních věd

Studijní obor: Počítačová podpora v archivnictví

Vedoucí práce: Prof. PhDr. Eva Semotanová, DrSc.

Hradec Králové, 2015

Zadání bakalářské práce

Autor: Kateřina Vlková

Studium: F10318

Studijní program: B3928 Technická podpora humanitních věd

Studijní obor: Počítačová podpora v archivnictví

Název bakalářské práce: **Stavební vývoj města Jičína z dob arch. Čenka Musila v porovnání se současným stavem**

Název bakalářské práce AJ: Building Development of the City Jičín from the Time of the Architect Čeněk Musil Compared with the Current State

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

města Jičína z r. 1948. Orientační plány měst 1 : 10000. Jičín. č. 23, Praha, Zeměměřičský úřad 1948. Mapová sbírka HÚ-AV ČR, v.v.i. Praha, sign. B-5065

Letecké snímky Jičína cca z let 1927-8, Ústav dějin umění - AV ČR Praha, v.v.i. Oddělení dokumentace, fond Zdeněk Wirth, kart. W-A-274/2, složka Jičín

Svislý letecký snímek Jičína z r. 1936. Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad v Dobrušce, Středisko leteckých snímků, sign. č. 3506

Stručný obsah: Porovnání současného stavebního rozvržení města Jičína s myšlenkami regulačního plánu.

Co bylo naplněno, co neuskutečněno a jak dál se město postupně stavebně vyvíjelo až do současnosti.

Metody zpracování: archivní rešerše, digitální zpracování archivních dokumentů a výsledků bádání

LITERATURA :

CHODĚJOVSKÁ, Eva; SEMOTANOVÁ, Eva : Historický atlas měst České republiky. sv.č. 18 ? Jičín. Historický ústav AV ČR, Praha 2008

CHODĚJOVSKÁ, Eva; KUDYN, Milan : Čeněk Musil. Regulační plán města Jičína z r. 1935. HÚ AV ČR, v.v.i., Praha 2009

KUČA, Karel; MLEZIVA, Štěpán : Historický lexikon městysů a měst. Vývoj postavení a funkce městských sídel v dějinách územního plánování českých zemí od r. 1850 do současnosti.

Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005, Praha 2006

FRANCEK, Jindřich : Zmizelé Čechy. Jičín. Paseka, Praha-Litomyšl 2004

FRANCEK, Jindřich : Dějiny Jičína. Rybka Publishers, Praha 2010

ÚLEHLA, Vladimír : Jičín na konci 19. století. Jičín 2006

WAGNER, Jaroslav : Jičín. sv.č. 33, edice Památky, řada Městské památkové rezervace. Státní tiskárna n.p., Praha 1979

WAGNER, Jaroslav : Z městské památkové rezervace v Jičíně. Památky a příroda. Praha 1976

WAGNER, Jaroslav : Paměť měst. Městské památkové rezervace v českých zemích. Odeon, Praha 1975

Budujeme jičínský kraj. Turistická brožura z r.1946, knihovna Soka Jičín

HORÁKOVÁ, Hana : Ulicemi Jičína. Okresní muzeum a Spolek občanů a přátel města Jičína.

Valdštejnovo město Jičín. Minulost a budoucnost. Sborník referátů z konference konané v Jičíně 10.10. 2001, RMaG Jičín 2006

PRAMĚNY :

KUDYN, Milan : Architekt Čeněk Musil a jeho meziválečná tvorba v Jičíně, Olomouci. Bakalářská práce FF UP 2006, Soka Jičín, sign. V/6-443

Kroniky Města Jičína, Soka Jičín kn. č. 256-265

Fond Čeněk Musil, SOkA Jičín, kart. č. 29, 40, 48, 82, 151, 160, 164, 201, 229
Orientační plán města Jičína z r. 1916, SOkA Jičín, fond KČST Jičín, kart. č. 5, inv.č. 82, černobílý tisk
1 : 7500
Katastrální plán města Jičína z r. 1912, SOkA Jičín, fond Soudobá dokumentace, sign. VI/8-p/27
Plán města Jičína z r. 1928, 1 : 1000 (Zákrejs), SOkA Jičín, nesign.
Plán města Jičína z r. 1932 1 : 4000 (Jaroslav Havelka), SOkA Jičín, fond Soudobá dokumentace,
sign. VI/8-p/5
Plán města Jičína z r. 1934 (Josef Křelina, MěÚ Jičín), barevný tisk 1 : 2880, RMaG Jičín, Fond map
a plánů, sign. B 243
Situační plán Jičína z obd. mezi 2 světovými válkami, cca 1 : 3000, RMaG Jičín, Fond map a plánů,
sign. B 238
Plán historického jádra města Jičína z r. 1964. Jičín. Městská památková rezervace 1 : 1000. Zprac.
J.Wagner, kreslila Marta Švecová. Písemná pozůstalost Jaroslava Wagnera, nesign.
Regulační plán města Jičína z r. 1890 (Bedřich Pek) 1 : 14000, RMaG Jičín, Fond map a plánů, sign.
B 242 a-b, 2 části
Plán města Jičína z r. 1945. Orientační plán města Jičína.vyprac. Technická kancelář dr.ing. Václava
Šťastného v Jičíně r. 1945, 1 : 2000, RMaG Jičín, Fond map a plánů, sign. B 239 a-b, 2 části
Plán historického jádra města Jičína z r. 1990. Jičín ? historické jádro. Průzkumy a rozbory ?
funkční využití. Ing.arch. Kout, SÚRPMO Praha 1990, 1 : 1000, MěÚ Jičín, Stavební archiv
Plán města Jičína s okolím z r. 1960. Směrný územní plán. Základní výkres. Současný stav a návrh.
Eva Strnadová, SÚRPMO Praha 1990, 1 : 25000, MěÚ Jičín, Stavební archiv
Plán města Jičína z r. 1960. Směrný územní plán. Hlavní výkres. Eva Strnadová ? Josef Veleba,
SÚRPMO Praha 1960, 1 : 5000, MěÚ Jičín, Stavební archiv
Směrný plán Jičína ze 70. let 20. stol.. Aglomerace Jičín ? Směrný územní plán. Hlavní výkres III., 1 :
5000, SÚRPMO Praha 1973, MěÚ Jičín, Stavební archiv
Vizualizace veřejných prostorů v Jičíně, nerealizované návrhy, SÚRPMO, 60. léta 20.stol., MěÚ Jičín,
Stavební archiv
Plán města Jičína z r. 1943 (1 :10000). Landes vermessungsamt Böhmen und Mähren 1943.
Mapová sbírka HÚ-AV ČR, v.v.i. Praha, sign. B-5065
Plán

Garantující
pracoviště: Katedra pomocných věd historických a archivnictví,
Filozofická fakulta

Vedoucí práce: Eva Semotanová

Oponent: doc. PhDr. Věra Němečková, Ph.D.

Datum zadání závěrečné práce: 10.9.2012

Prohlášení :

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracovala pod vedením vedoucí práce samostatně a uvedla jsem všechny použité prameny a literaturu.

V Hradci Králové dne .....

.....

Kateřina Vlková

Poděkování :

Ráda bych touto cestou poděkovala Prof. PhDr. Evě Semotanové, DrSc. za odborné vedení, podnětné rady a trpělivost.

Anotace :

VLKOVÁ, KATEŘINA. Stavební vývoj města Jičína z dob arch. Čenka Musila v porovnání se současným stavem. Hradec Králové: Filozofická fakulta, Univerzita Hradec Králové, 2015, 54s., bakalářská práce

Tato bakalářská práce navazuje na publikaci Regulační plán města Jičín z r. 1935¹ a doplňuje dané téma o poznatky vzniklé porovnáním dobových archivních dokumentů s dnešním stavem. Zaměřena je především na ideály a myšlenky autora regulačního plánu arch. Čenka Musila, který svou tvorbou výrazně ovlivnil tvářnost města a jehož stavební zásahy jsou patrné dodnes. Práce porovnává především původní mapové podklady navrženého stavebního vývoje města se stávajícím stavem zástavby v kontextu doby minulé i dnešní. Cílem této práce je zhruba vystihnout co bylo nebo naopak nebylo uskutečněno, kam se stavební vývoj města ubíral a kam došel do dnešních dnů.

Klíčová slova:

architekt Čeněk Musil, regulační plán města, město Jičín, stavební vývoj

---

¹ CHODĚJOVSKÁ, Eva; KUDYN, Milan. *Čeněk Musil : Regulační plán města Jičína z r. 1935*. Praha : Historický ústav, r. 2009, ISBN 978-80-7286-158-3

Annotation :

VLKOVÁ, KATEŘINA. Building Development of the City Jičín from the Time of the Architect Čeněk Musil Compared with the Current State. Hradec Králové : Faculty of Arts, University of Hradec Králové, 2015, 54 pp. , Bachelor Degree Thesis.

The bachelor thesis follows up on the publication Regulatory Plan of Jičín 1935 and complements the theme by the findings resulting from a comparison of historical archival documents to the current state. It is focused on the ideals and ideas of the author regulation plan arch. Čeněk Musil, who through his work greatly influenced the city appearance and structural interventions which are still visible today. The bachelor thesis is working primarily with comparing the original map data proposed building development with the current state of development in the context of the past and present. The aim of this work is to describe what it was or was not implemented, where the building development of the town has gone and where it came today.

Keywords:

Architect Čeněk Musil, regulatory plan for the city, town Jicin, building development

Obsah

1 Úvod.....	3
1.1 Cíle	3
1.2 Prameny a literatura	3
1.3 Metody zpracování.....	6
1.4 Struktura práce	7
1.5 Slovník pojmů	7
2 Základní informace o městu Jičín	10
2.1 Lokalizace	10
2.2 Správní význam města dříve a dnes	10
2.3 Stručná historie města	11
3 Kdo byl Čeňek Musil	15
3.1 Život.....	15
3.2 Dílo.....	16
4 Historické regulace města	18
4.1 Sebergondiho plán.....	18
4.2 Pekův stavební řád	19
4.3 Zákrejsův plán.....	20
5 Moderní regulace Čeňka Musila	23
5.1 Kontext města před podrobnou regulací	23
5.2 Podrobný regulační plán Čeňka Musila	25
5.2.1 Hlavní problémy projektu	25
5.2.2 Podrobný regulační plán	27
5.3 Zhodnocení.....	33
6 Město po II. světové válce	34
6.1 Bytová krize	34
6.2 Vodovod a kanalizace	35

6.3 Výstavba.....	36
6.3.1 Sídliště U Stadionu.....	36
6.3.2 Sídliště Husova I	36
6.3.3 Sídliště Husova II.....	37
6.3.4 Sídliště Čerovka II.....	37
6.3.5. Sídliště Letná.....	37
6.3.6 Žižkovo náměstí	37
6.3.7 Sídliště Nové Město – Jih	38
6.3.8 Sídliště Nové Město – Sever	38
6.3.9 Neuskutečněná sídliště	39
6.3.10 Sportovní areál	40
6.4 Průmysl	40
6.5 Autobusové nádraží.....	40
6.6 Doprava	40
6.7 Zhodnocení dnešního města v kontextu Musilova regulačního plánu	41
6.8 Budoucnost města	42
6.8.1 Územní plán r. 1980.....	42
6.8.2 Územní plán r. 2010.....	43
6.8.3 Plánovaná výstavba.....	45
7 Závěr	47
8 Přílohy	49
9 Použité prameny a literatura.....	51
8.1 Prameny :	51
8.2 Literatura :	51
8.3 Internetové zdroje.....	53

Použité zkratky:

apod. ... a podobně

býv. ... bývalý

inv.č. ... inventární číslo

kart.č. ... karton číslo

kn.č. ... kniha číslo

např. ... například

obr. ... obrázek

popř. ... popřípadě

s. ... strana

sign. ... signatura

SOkA ... Státní okresní archiv

tj. ... to jest, to je

tzv. ... takzvaně

ZŠ ... základní škola

ÚP ... územní plán

1 Úvod

Architekt Čeňk Musil se v Jičíně zasloužil o mnohé změny ve tvářnosti města, které jsou patrné dodnes. Ať už mluvíme o vilové čtvrti na vrchu Čeřov, o vnitřním komunikačním obchvatu historického jádra města, o návrzích rozšíření osídlení do okolních předměstských částí s kompletní infrastrukturou, nebo o regulaci toku řeky Cidliny, je jasné, že jeho přínos byl a stále je značný. Mnohé však z jeho návrhů nabylo uskutečněno a vlivem pozdějších dob i popřeno, a tak byl do jisté míry poškozen jeho celkový navržený koncept města. Dnes se však architekti města znovu obrací pro inspiraci k myšlenkám Čeňka Musila. Jako příklad uvádím revitalizaci zámeckého parku navrženou arch. Zdeňkem Sandlerem, který vycházel právě z původních Musilových návrhů z r. 1937. Díky nadčasovosti návrhů Čeňka Musila v komplexním řešení města, které bylo počítáno pro cca 20 tisíc obyvatel, dnes Jičín vnitřně nestrádá tak jako jiná podobná města České republiky. Tedy dnes můžeme pociťovat jakýsi návrat jeho principů, ale vše samozřejmě v rámci možností stávajícího stavu zástavby.

1.1 Cíle

Ačkoliv se Jičín od dřívějších dob do současnosti v mnohém od původního regulačního plánu Čeňka Musila změnil, stále v něm můžeme nalézt zajímavá řešení jdoucí napříč dobou do dnešních dnů. Proto si tato práce bere za úkol popsat stavební vývoj města v historických souvislostech se zaměřením na porovnání původních Musilových myšlenek a návrhů s dnešním stavem města. Cílem není vytvořit novou další výzkumnou cestu, kterou bychom se měli nově ubírat, ale navázat na již vzniklé téma, které tato práce doplňuje a tak dodatečně rozšiřuje.

Jde tedy především o porovnání ideálů a myšlenek autora regulačního plánu Čeňka Musila s tím, jak město narostlo do dnešní podoby. Co bylo nebo naopak nebylo uskutečněno. Kam se vývoj města ubíral a kam došel a co ho možná ještě čeká.

1.2 Prameny a literatura

O městu Jičín bylo napsáno mnoho odborných publikací, ale všechny se spíše zaměřují na vznik města a slavnou valdštejnskou éru, popř. proměny města ve fotografiích a obrazech. Žádná z těchto knih neřeší stavební vývoj města do novějších dob, který je ale přeci tolik zajímavý a má toho tolik co říct o městu jako takovém. Existují pouze dvě

publikace, které částečně stavební vývoj města řeší. Jsou to *Regulační plán města Jičína z r. 1935*² a *Historický atlas měst ČR č. 18 – Jičín*³, na které se tato práce odkazuje. Ty ale také bohužel neobsahují to, co je smyslem této práce, tj. dnešní nadhled nad navrhovaným rozvojem města a stávajícím stavem v kontextu dobových souvislostí.

Regulační plán města Jičína z r. 1935 je publikací, ze které tato práce vychází a bere ji za hlavního nositele tématu. Jedná se o odbornou edici zahrnující reprodukci mapových listů regulačního plánu s technickou zprávou o stanovených regulativech a ukázkou konkrétních pohledových kresebných návrhů řešení obohacené o některé původní poznámky Čeňka Musila.

Mezi významnými archivními zdroji informací byly především kroniky města a jejich archivní fotografie⁴, které dokreslovaly pohledy a události, se kterými se město muselo během svého růstu potýkat. Nejstarší kroniky sledovaného období (1918-1939) byly psány ručně, krasopisně a velmi podrobně s poznámkami k jednotlivým odstavcům po stranách. Bylo v nich možno nalézt různorodé informace od počtu obyvatel, stavební činnosti, politické situace a technických problémů města až po kulturní události a aktivity jednotlivých spolků. Tím se tak staly důležitým a mocným zdrojem informací i pro tuto práci. Novější kroniky od válečného období do současnosti (1940-2000) byly už o poznání stručnější. U kronik válečného období se není čemu divit. Byly, jak se v nich píše, dopisovány až zpětně a to už samozřejmě s sebou neslo spoustu obtíží dohledat či vzpomenout si na vše, co se událo, nic nezapomenout a přitom vše pravdivě a věrně popsat. Novodobé kroniky však byly zpracovávány už od počátku 50. let s notnou dávkou ideologického smýšlení, a asi i proto byly mnohem méně obsáhlé než ty staré, a tak se do jednoho svazku knihy vešlo i několik let najednou. Ale i tak se zde objevovaly důležité informace jako například: kdy který významný jičínský podnik vznikl, kde se nacházel, do kdy fungoval, kdy ukončil svou činnost, nebo naopak se rozšířil nebo přejmenoval. Proto i na ty musím poukázat jako na důležitý pramen.

---

² CHODĚJOVSKÁ, Eva; KUDYN, Milan. *Čeňek Musil : Regulační plán města Jičína z r. 1935*. Praha : Historický ústav, r. 2009, ISBN 978-80-7286-158-3

³ CHODĚJOVSKÁ, Eva; SEMOTANOVÁ, Eva. *Jičín*. Praha: Historický ústav AV ČR, r. 2008, Historický atlas měst České republiky v. č. 18. ISBN 978-80-7286-114-9

⁴ Státní okresní archiv Jičín, fond Kroniky Města Jičína, r. 1918-2000, kn.č. 256-265

Dalším archivním obsáhlým zdrojem byly dokumenty fondu Archiv města Jičína, které se vztahovaly ke stavebním počínům města, ale i jednotlivých občanů a spolků⁵. Tedy obsahovaly především podklady pro stavební povolení k výstavbě rodinných nebo bytových domů a také návrhy parcelního rozčlenění, které teprve měly řešit uliční síť. Vše v rozmezí 20. - 30. let., kdy byl právě Čeněk Musil městským architektem. Proto i zde se sem tam objevují i dokumenty s jeho razítkem a to nejen u návrhů projektů staveb, ale i návrhů změn parcelace s ohledem na budoucí Regulační plán a s tím spojená odvolání občanů. Z tohoto důvodu se zdá, jakoby dokumenty v nezpracovaném ale částečně zpřístupněném fondu Čenka Musila⁶ byl obsahově stejný. Tak jako v městském fondu se nacházely pare zadávacích výkresových plánů i s technickou průvodní zprávou např. projektu koupaliště nebo výkresy úpravy domu pro prodejnu firmy Baťa, byly podobné výkresy uloženy i ve fondu Čenka Musila, který jako městský architekt a vítěz mnoha městských zakázek disponoval stejnou dokumentací, kterou i v mnoha případech sám zpracovával. Ale na rozdíl od fondu Musila městský obsahoval i projekty a žádosti o vyjádření či souhlas městské rady i od jiných stavitelů města jako např. Ing. Šťastný nebo Ing. Novotný. Dokumenty obsažené v Musilově fondu však byly různorodostí mnohem zajímavější. Obsahovaly dokumenty od žádosti a návrhu opravy studny na Valdštejnském náměstí s umístěním meteorologického sloupu, přes návrh adaptace nádražní restaurace, hotelu Hvězda, hotelu Beránek, hotelu Hamburk a domu Palackého, přes výkresy návrhů novostaveb Studentského domu, Rolnické školy, okresní nemocnice, činžovních domů na Novém Městě a návrhy parcelací dle rozpracovaného Regulačního plánu až po návrhy štítových nápisů, log a kreseb kandelábrů, laviček a návrhů zákoutí zámeckého parku s obnaženými hradbami. Je tedy možno získat relativně ucelený pohled na práci Čenka Musila a jeho vnímání architektury města.

Fyzický stav zpřístupněných dokumentů byl obecně dobrý, čitelný. Některé výkresy a podkladové dokumenty se dochovaly jak v klasické papírové podobě (buď jako černobílé či modrotiskové kopie, nebo jako ručně kolorované originální pare) tak i na pauzovacích průsvitcích, které už ale nesly po okrajích důsledky mechanického opotřebení. Bohužel ze stejného důvodu mi velká část archivního projektového materiálu z nezpracovaného fondu Čenka Musila nebyla zpřístupněna. Chatrný stav dokumentů především z pauzovacího papíru by mohl při otevření znamenat jejich zánik, a protože do

---

⁵ Státní okresní archiv Jičín, fond Archiv města Jičína, kart.č. 189, 190, 206, 289, 395, 679

⁶ Státní okresní archiv Jičín, fond Čeněk Musil, kart.č.. 29, 40, 48, 82, 151, 160, 164, 201, 229

budoucná archiv počítá s restaurováním a digitalizací těchto dokumentů, bylo by nerozumné toto riskovat.

Stanovenému tématu se částečně přiblížila bakalářská práce Milana Kudyna⁷, který zpracoval osobnost a dílo Čenka Musila jako architekta více než okresního formátu se zaměřením především na projekce staveb, jejich proměny v dekorech a architektonických stylech, nikoli na regulační plán jako takový. Tato práce však doplňuje mozaiku tématu jako nezbytnou součást výjevu kontextu, ze které tato práce také čerpala.

Pro část 6 *Město po II. světové válce* byly největším přínosem dvě publikace : Bartoňův *Příspěvek k dějinám hospodářského vývoje města od konce 19. stol. do současnosti*⁸ a anonymní publikace z r. 1946 *Budujeme jičínský kraj*⁹, na které se snad ještě měl podílet sám Čeněk Musil. Ty pomohly vyřešit spolu se záznamy z městských kronik a vzpomínkami oslovených pamětníků stavební vývoj města do současnosti v jeho hlavních bodech. Odkazy na pamětníky jsem v této práci neuváděla z důvodu jejich nepřesného a mnohdy jen přibližného časového určení, které se ale s informacemi z uvedených publikací shodují a tím tak ověřují tyto zdroje.

1.3 Metody zpracování

Primární metodou pro zpracování tématu práce je vztahová a kauzální analýza jednotlivých částí regulačního plánu, která rozebírá do detailů navržené územní členění a urbanistické myšlenky Čenka Musila, a porovnává jak poznatky z literatury a archivních zdrojů, tak především dobové mapové podklady nejen regulačního plánu s dnešním stavem města. K porovnání map bude využit program ArcGIS od firmy ESRI ve verzi 10.2.2 Basic, který umožňuje náhled na data ve více vrstvách nad sebou. Dobové mapové plány budou georeferencovány a zobrazeny podsvícením pod stávající katastrální mapu, která je nositelem informace o aktuální stávající zástavbě města. Pro zjednodušení a lepší čitelnost bude hlavní mapový dokument – tedy reprodukce mapových listů z publikace *Regulační*

---

⁷ KUDYN, Milan. *Architekt Čeněk Musil a jeho meziválečná tvorba v Jičíně*. Olomouc, 2006. Bakalářská práce. FF UP 2006, SOKA Jičín, sign. V/6-443

⁸ BARTOŇ, Miroslav. *Jičín : Příspěvek k dějinám hospodářského vývoje města od konce 19. stol. do současnosti*. Jičín : Knihovna Václava Čtvrtka, r. 2008, ISBN 978-80-254-3271-6

⁹ *Budujeme jičínský kraj*. Jičín : Okresní výkonný výbor Československé strany národně socialistické, r. 1946, knihovna SOKA Jičín

plán města Jičína z r. 1935¹⁰ digitálně překreslena v nejdůležitějších aspektech jako jsou linie ulic, objekty budov (navrhované, zbourané a stávající) a navrhovaná veřejná zeleň, která je neméně důležitou složkou Musilova návrhu. Analytické závěry pak budou ze vzniklých map odečítány a formulovány do textu práce. Tato metoda nabízí maximální možnou výtěžnost zdroje a je proto pro tuto problematiku nejvhodnější.

1.4 Struktura práce

Práce je strukturována do čtyř částí. První část zahrnuje všeobecné orientační informace o lokaci a spádovosti města, stručnou historii a také krátké představení osobnosti architekta Čeňka Musila. Zbylé tři části obecně zahrnují dobu před Musilovým regulačním plánem, regulaci Čeňka Musila a dobu po vzniku regulačního plánu – tedy stávající stav s tím, že každá část dotváří ucelený kontext celého stavebního vývoje města. Na konci práce jsou přiloženy mapky porovnávaných dobových plánů, které byly zpracovány v rámci této práce jako podkladový materiál pro teoretické závěry.

1.5 Slovník pojmů

REGULACE = usměrňování, úprava, řízení; udržování sledované veličiny na hodnotě přibližně stejné, nebo měnící se podle určitých podmínek či pravidel¹¹

URBANISMUS = nauka o stavbě lidských sídel¹²

„Urbanismus je disciplína, jejímž cílem je utvářet a rozvíjet sídelní útvary (města, vesnice) jako funkční a vyvážené celky. Urbanistické projektování navrhuje uspořádání sídel, jejich částí a navazujících částí krajiny. Navazuje tak na architekturu, popřípadě krajinnou architekturu. Ve střední, jižní a východní Evropě se pod termín urbanismus zpravidla zahrnuje i plánování sídel, které je složkou územního

---

¹⁰ CHODĚJOVSKÁ, Eva; KUDYN, Milan. *Čeňek Musil : Regulační plán města Jičína z r. 1935*. Praha : Historický ústav, r. 2009, ISBN 978-80-7286-158-3

¹¹ *regulace* [online], ABZ.cz: slovník cizích slov - on-line hledání, [citováno 2015-04-28]. Dostupné z : http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/hledat?cizi_slovo=regulace&typ_hledani=prefix

¹² *urbanismus* [online], ABZ.cz: slovník cizích slov - on-line hledání, [citováno 2015-04-28]. Dostupné z : http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/hledat?cizi_slovo=urbanismus&typ_hledani=prefix

plánování. Územní plánování se zabývá plánováním a regulací vývoje měst, venkovského osídlení a krajiny. Usiluje o směřování k optimálnímu vývoji sídelních struktur, harmonickému uspořádání území, udržení ekologické rovnováhy a ochraně kulturního dědictví s cílem zajištění udržitelného rozvoje území v environmentálním, sociálním a hospodářském ohledu.¹³

REGULAČNÍ PLÁN

„Regulační plán v řešené ploše stanoví podrobné podmínky pro využití pozemků, pro umístění a prostorové uspořádání staveb, pro ochranu hodnot a charakteru území a pro vytváření příznivého životního prostředí. Regulační plán vždy stanoví podmínky pro vymezení a využití pozemků, pro umístění a prostorové uspořádání staveb veřejné infrastruktury a vymezení veřejně prospěšné stavby nebo veřejně prospěšná opatření.“¹⁴

„Regulační plán (RP) je součástí územně plánovací dokumentace (ÚPD), kterou kromě něj tvoří ještě zásady územního rozvoje (ZÚR) a územní plán (ÚP). Zatímco zásady územního rozvoje se zpracovávají pro území kraje a územní plány se zpracovávají pro území obce, regulační plány se zpracovávají jen pro část obce (výjimečně u malých obcí mohou být zpracovány i pro celé území) a jsou mnohem podrobnější. "Základní jednotkou" regulačního plánu je pozemek.

Regulační plán v řešené ploše stanoví podrobné podmínky pro využití pozemků, pro umístění a prostorové uspořádání staveb, pro ochranu hodnot a charakteru území a pro vytváření příznivého životního prostředí a vymezení veřejně prospěšné stavby nebo veřejně prospěšná opatření.

Regulační plán může nahradit plán společných zařízení komplexních pozemkových úprav. Výkresy se zpracovávají a vydávají zpravidla v měřítku 1:1000, popřípadě 1:500, s výjimkou výkresu veřejně prospěšných staveb, opatření, a asanací, který se vydává v

---

¹³ Příspěvatel Wikipedie, *Urbanismus* [online], Wikipedie: Otevřená encyklopedie, Datum poslední revize 18. 12. 2014,17:44UTC,[citováno 28. 04. 2015] ,

Dostupné z : <<http://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Urbanismus&oldid=12084828>>

¹⁴ Zákon č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) [online], Zákon pro lidi [citováno 2015-05-10]. Dostupné z : <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-183#cast3> , oddíl 3, §61, odst.1

měřítku katastrální mapy. Výkres širších vztahů je v měřítku hlavního výkresu územního plánu.

Regulační plán není retroaktivní, tzn. nevztahuje se na to, co v daném místě už stálo před jeho vydáním.

*Regulační plán musí být v souladu s platným územním plánem a zásadami územního rozvoje.*¹⁵

---

¹⁵ Příspěvatelé Wikipedie, *Regulační plán* [online], Wikipedie: Otevřená encyklopedie, c2014, Datum poslední revize 12. 07. 2014,20:36UTC,[citováno28. 04. 2015] ,
Dostupné z : <http://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Regula%C4%8Dn%C3%AD_pl%C3%A1n&oldid=11667753>

2 Základní informace o městu Jičín

2.1 Lokalizace

Město Jičín se nachází v severovýchodních Čechách v severozápadním cípu Královéhradeckého kraje asi 50 km od dnešního krajského města Hradce Králové. Na katastrálním území Jičín **659541** se město rozkládá na cca 12 km² ¹⁶. Protéká jím řeka Cidlina, která pramení na nedalekém vrchu Tábor. Jičín je ale především silničním uzlem mezi městy Hradec Králové, Mladá Boleslav, Liberec a Trutnov.

2.2 Správní význam města dříve a dnes

Církevní správou patří Jičín od 17. stol. do současnosti pod Hradeckou diecézi. V Jičíně, jako pozemkově vrchnostenském městě, byl v pol. 18. stol. zřízen hrdelní soud II. třídy (I. třídy v Novém Bydžově – tehdy krajském městě). Soudní moc ve městě zůstala dodnes, ale již jen na úrovni okresu¹⁷. Od r. 1784 se stal Jičín krajským sídelním městem, kterým byl až do r. 1867. Od r. 1868 (po zrušení krajů) se stal sídlem okresního hejtmanství, které spravovalo Sobotecko a Libáňsko stejně jako od r. 1918, kdy se stal Jičín okresním městem. Od r. 1938 bylo město už jako Jitschin sídlem okresního úřadu spadajícím pod oberlandrat Königgrätz (neboli Dvůr Králové) s působností nejen na Sobotecku a Libáňsku, ale také na Novopacku. Po 2. sv. válce se stal Jičín r. 1949 do r. 1960 okresním městem Královéhradeckého kraje¹⁸. Dnes má město podobný rozsah působnosti jako bývalé okresní město z předchozího období. Spravuje Sobotecko, Libáňsko, Kopidlensko, Jičínsko, Bělohradsko, Hořicko, Novopacko a Libuňsko, ale dnes není okresním městem, nýbrž obcí tzv. s rozšířenou působností.

---

¹⁶ k.ú.: 659541 – Jičín – podrobné informace. ČÚZK: Státní správa zeměměřictví a katastru. [online]. 26.4.2015 [cit.2015-04-26]. Dostupné z: http://www.cuzk.cz/Dokument.aspx?AKCE=META:SESTAVA:MDR002_XSLT:WEBCUZK_ID:659541

¹⁷ Působnost **Okresního soudu** se vztahuje na celkem 111 obcí, 9 měst a 2 městyse. (Jičín online, informace o dění ve městě [online], dostupné na [www : http://jinoviny.cz/urady/okresni-soud-jicin](http://jinoviny.cz/urady/okresni-soud-jicin) [cit. 30.11. 2012])

¹⁸ HLEDÍKOVÁ, Zdeňka; JANÁK, Jan; DOBEŠ, Jan . *Dějiny správy v českých zemích od počátku státu po současnost*. Praha : Nakladatelství Lidové noviny, r. 2007 , ISBN 978-80-7106-906-5, mapové přílohy s.530-531

2.3 Stručná historie města

První a nejstarší písemnou zmínku o Jičíně nalezneme v zakládací listině strahovského kláštera ze 40. let 12. stol. Je zde uveden soupis nemovitostí pražských premostrátů, které dostaly darem od biskupa Jana I.¹⁹ Druhou nejstarší zmínkou je listina královny Guty Habsburské z roku 1293, kde je uveden výčet majetku pro odvod desátků pro faru v Lysé nad Labem. Přesné datum, kdy se z Jičina stalo město, není známo. Ale již v r. 1304 se o něm píše jako o městě²⁰.

Jičín stál původně asi 4 km jižně v místech dnešní obce Staré Místo, což se promítlo i do názvu stávající obce. Nepříhodná poloha na úpatí kopce Veliš, daleko od vody a od obchodní stezky vedoucí z Hradce Králové přes Železnici do Žitavy si vynutila nové umístění. Mírně zvýšený ostroh chráněný ze dvou stran vodním tokem byl strategicky výhodnější, a proto došlo k přemístění. Protože město nevzniklo na již zastavěném území, mohlo se rozprostřít v pravidelném šachovnicovém půdorysu s na tu dobu velkým náměstím, z něhož vycházely 3 hlavní komunikace (směr Praha, Hradec a Holín), což částečně odpovídá i dnešním komunikačním směrům²¹. Město postupně rostlo a vyvíjelo se. Vystřídalo se zde mnoho pánů, ale až za Trčků z Lípy město dosáhlo do té doby zásadnějších změn. V r. 1502 byl vystavěn první městský vodovod napojený na rybník Kníže a v r. 1543 hranolovitá vodárenská věž na jeho hrázi, která stojí dodnes²². Před polovinou 16. stol. bylo vybudováno městské zděné opevnění s válcovými baštami a třemi bránami - východní Valdickou (Hradeckou), jihozápadní Pražskou (Velišskou) a severní Holínskou. Ohradní zeď, kolem níž obíhal hluboký příkop, válcově obepínala město²³. Dodnes se zachovala pouze Valdická brána - dnešní výrazná a pro město a její obyvatele významná dominanta. Obě ostatní brány byly zbořeny r. 1816. Od té doby se hradby neudržovaly a od r. 1886 byly postupně bořeny. Již od 15. stol. za hradbami vyrůstala postupně nová předměstí, která po zboření hradeb snadno navázala na staré město. Byla to tři předměstí - Holínské (při severní straně města), Valdické (podél komunikace směr Hradec Králové) a Pražské (jižně od města)²⁴.

Největší rozmach však město zažilo až za doby Albrechta z Valdštejna, kdy město získal konfiskací v r. 1623. Protože si Valdštejn zvolil Jičín jako nové sídlo svého

¹⁹ FRANCEK, Jindřich. *Dějiny Jičína*. Praha : Rybka Publishers, r. 2010 , ISBN 978-80-87067-81-9, s.26

²⁰ WAGNER, Jaroslav. *Jičín*. Praha : Odeon, r.1979. edice Památky, řada Městské památkové rezervace, sv.č. 3, s.9

²¹ Tamtéž, s.11

²² Tamtéž, s.18

²³ Tamtéž, s.19

²⁴ Tamtéž, s.21

Frýdlantského panství, muselo být přebudováno a modernizováno, aby mohlo plnit nejen svou rezidenční funkci, ale také aby bylo zároveň hospodářsky samostatné. Mělo v sobě soustředit nejen knížecí dvůr, správu panství, ale i kulturní a náboženské instituce. Proto muselo být město rozšířeno i mimo středověké hradby²⁵. Zatímco v Praze na výstavbu svého paláce zbýval jen několik domů, tady udělal staveniště z celého Jičína a nejbližšího okolí. Budovaly se nejen honosné panské objekty a příbytky dvořanů, ale i nové čtvrti průmyslu a řemesel. Byl přebudován zámek²⁶, vystavěn kartuziánský klášter v dnešních Valdčích s kostelem - budoucí Valdštejnovou hrobkou, letohrádek s lodžii, zahradou a oborou spojený s městem lipovou alejí, zamýšlený biskupský²⁷ kostel sv. Jakuba a jezuitská kolej s gymnáziem a nemocnicí. K zámku byl vystavěn zadní dvůr s jižním traktem koníren. Za nimi se rozkládala zahrada s dalšími konírny, míčovna a zbrojnice²⁸.

Jižně od starého města založil Nové Město už Valdštejnův architekt Andrea Spezza²⁹. Tuto novou čtvrť navrhl jako středisko řemesel a zemědělské výroby (např. východně od náměstí bydleli a pracovali koželužci, což přibližně odpovídá umístění dnešní ulice Pod Koželuhy). Vzniklo velké čtvercové náměstí s pravoúhlými ulicemi a kostel Panny Marie, kolem něhož se rozkládal nový městský hřbitov. Původní hřbitov u jezuitského kostela sv. Ignáce musel ustoupit výstavbě jezuitského komplexu. Mimo jiné Valdštejn také na Novém Městě nechal vystavět špitál, který se nacházel v místech jižně od nového hřbitova³⁰.

V rámci upravitelského plánu Nicola Sebregondiho z roku 1633, který z velké části vyprojektoval veškerou přestavbu města, všechny hlavní významné stavby byly vystavěny na jedné pomyslné spojnici. Tedy linie vedla od kartouzy, letohrádkem, lipovou alejí až k rezidenci s kostelem. Pomyslně také spojovala okolní strážní hrady Kumburk a Veliš. Sebregondimu šlo o pravidelnost města, souměrnost a o vyrovnání hmot. Proto situoval významné stavby na polohově i pohledově významných místech. Tento urbanistický plán

---

²⁵ WAGNER, Jaroslav. *Jičín*. Praha : Odeon, r.1979. edice Památky, řada Městské památkové rezervace, sv.č. 3, s.31

²⁶ Tamtéž, s.32

²⁷ Kostel sv. Jakuba byl stavěn jako velkolepý biskupský chrám, nedošlo však k dohodě s papežskou kurií. Zůstalo jen probošství. Narychlo dokončen r. 1634, ale ne v původním rozsahu. (WAGNER, Jaroslav. *Jičín*. Praha : Odeon, r.1979. edice Památky, řada Městské památkové rezervace, sv.č. 3, str.38)

²⁸ WAGNER, Jaroslav. *Jičín*. Praha : Odeon, r.1979. edice Památky, řada Městské památkové rezervace, sv.č. 3, s.36

²⁹ A.Spezza byl vedoucím stavební kanceláře A. Valdštejna nejen pro stavbu jičínského rezidenčního města, ale podílel se i na stavbě pražského paláce. Po jeho smrti se ujal vedení jičínské kanceláře Nicolo .Sebregondi.(Jičín, Wagner str.33,34)

³⁰ WAGNER, Jaroslav. *Jičín*. Praha : Odeon, r.1979. edice Památky, řada Městské památkové rezervace, sv.č. 3, s.64

nebyl ale kvůli brzkému pádu Valdštejna ve všech bodech uskutečněn³¹. Ale některé z jeho návrhů ovlivnily další vývoj a návrhy projektantů v dobách budoucích. Například myšlenka vybudovat velký vodojem na nedalekém vrchu Zebín, byla realizována vlastně až 90. letech 20. stol. v rámci hledání dalších zdrojů vody pro město³².

Další významnější rozvoj Jičín zažil až v 18. stol., kdy v r. 1784 sem byl přemístěn krajský úřad a Jičín se tak stal sídlem důležitých úřadů a následně i škol. Výrazné zvýšení významu města si vyžádalo i intenzivní stavební činnost. Byly vybudovány tři císařské silnice, které umožňovaly propojení obchodu z pohraničí s dalšími nejbližšími důležitými městy. Do Jičína byla povolána vojenská posádka, která se usadila v od jezuitů opuštěných kolejích. Během výstavby mimo jiné vznikla budova pošty, synagoga se židovským ghettem a na náměstí byly umístěny kašny³³.

Po posledním velkém požáru v r. 1840 začal Jičín ovlivňovat svou tvorbou architekt Josef Oppolzer. Jeho empírové přestavby i nové domy začaly pozvolna měnit tvář města. V místech nedávno zbořených středověkých městských bran a zasypaných příkopů se začaly stavět nové ulice s domy a dostavována předměstí, především Valdické. Bylo přivedeno železniční spojení (1871), založeno Žižkovo náměstí s ulicí Šafaříkovou, Husovou, Havlíčkovou a k severu Železnickou s novými domy³⁴. Husova ulice se stala hlavní třídou, kde se začaly stavět veřejné budovy jako divadlo (1893), Občanská záložna (1905), Hotel Praha (1904) a Učitelství (1884) apod.³⁵ Na místě vyhořelého domu na dnešním Žižkově náměstí byl postaven Hotel U Města Hamburku (dnešní Hotel Paříž) a na Nové Městě postavena nová městská nemocnice³⁶ (1864)³⁷. Vzniká plovárna na rybníce Kníže (1863) a na Čerově park s rozhlednou Milohládka³⁸. S výstavbou cukrovaru (1870) se rodí i první průmyslová zóna města, která je již začátkem 20. století dále rozvíjena. Staví se i nová (stávající) budova pošty v Šafaříkově ulici (1877)³⁹, Mazánkova škola v Soudné (1880), jsou budovány zeměbranské kasárny (při Lipové aleji v dnešní ulici

---

³¹ WAGNER, Jaroslav. *Jičín*. Praha : Odeon, r.1979. edice Památky, řada Městské památkové rezervace, sv.č. 3, s.54

³² BARTOŇ, Miroslav. *Jičín : Příspěvek k dějinám hospodářského vývoje města od konce 19. stol. do současnosti*. Jičín : Knihovna Václava Čtvrtka, r. 2008, ISBN 978-80-254-3271-6, s.12

³³ WAGNER, Jaroslav. *Jičín*. Praha : Odeon, r.1979. edice Památky, řada Městské památkové rezervace, sv.č. 3, s.88

³⁴ WAGNER, Jaroslav. *Jičín*. Praha : Odeon, r.1979. edice Památky, řada Městské památkové rezervace, sv.č. 3, s.95

³⁵ Tamtéž, s.95

³⁶ Po požáru r. 1908 velice poničena, dnes již zbořena, bývala v místech travnaté plochy na křižovatce ulic Ruské a Raisovy. (Jičín na konci 19.stol., Úlehla str. 146)

³⁷ ÚLEHLA, Vladimír. *Jičín na konci 19. století*. Jičín : TomTour, r. 2006, ISBN 80-239-8171-4, s.145-146

³⁸ WAGNER, Jaroslav. *Jičín*. Praha : Odeon, r.1979. edice Památky, řada Městské památkové rezervace, sv.č. 3, s.92

³⁹ ÚLEHLA, Vladimír. *Jičín na konci 19. století*. Jičín : TomTour, r. 2006, ISBN 80-239-8171-4, s.147

Československé armády), je postupně vydlážděno Valdštejnovo náměstí (1881) a staví se nová budova gymnázia v dnešní Jiráskově ulici (1882). Vzniká také budova nemocnice v dnešní Bolzánově ulici (1885)⁴⁰, která jako soukromá bude v 90. letech městem odkoupena a později podle návrhu Čeňka Musila přebudována do prakticky dnešní podoby.

Rychlý rozvoj města znamenal i výrazný přísun nového obyvatelstva. Proto ještě do 1. sv. války přibýlo více než sto nových domů, především na Valdickém Předměstí⁴¹. Nové Město ale zůstalo i na konci 19. stol. čtvrtí řemeslníků, zemědělců, později průmyslových dělníků i městské chudiny. Předměstí s dřevěnými později i se zděnými domy se výrazně mění a rozšiřuje až v moderní době výstavbou bytových domů. Postupem doby ale Jičín dorůstá do 17-ti tisícového města, které známe dnes.

---

⁴⁰ ÚLEHLA, Vladimír. *Jičín na konci 19. století*. Jičín : TomTour, r. 2006, ISBN 80-239-8171-4, s.148-149

⁴¹ WAGNER, Jaroslav. *Jičín*. Praha : Odeon, r.1979. edice Památky, řada Městské památkové rezervace, sv.č. 3, s.100

3 Kdo byl Čeněk Musil

3.1 Život

Tento významný nejen jičínský architekt a urbanista se narodil 5. března 1889 v Kolíně. V jeho třinácti letech se s rodiči Vojtěchem a Rozálií a dvěma sestrami Růženou a Marií přistěhoval do města Jičína. Nejprve bydleli v domku čp. 345 v Konecchlumské ulici (asi někde v místech dnešní ulice Konecchlumského a Nad Cihelnou)⁴². Po ukončení studia na jičínském gymnáziu odešel r. 1908 do Prahy, kde pokračoval ve studiu architektury a pozemního stavitelství na Českém vysokém učení technickém (ČVUT) a na Akademii výtvarných umění (AVU)⁴³. Po studiích krátce pracoval jako projektant ve státních službách⁴⁴. Už od počátku, kdy se vrátil zpět do Jičína, spolupracoval s Akademickou čtenářskou jednotou na divadelních inscenacích místních ochotníků nejen jako scénárista ale i režisér. Divadlo a také Sokol byly jeho velkou zálibou celý život⁴⁵.

27. května 1915 byl odveden na frontu. Když se r. 1918 vrátil z války zpět domů, přesně věděl, co bude dělat. Ač ještě před válkou přemýšlel, že se opět vrátí do Prahy do státních služeb, teď byl rozhodnut, že zůstane v Jičíně⁴⁶. Pravděpodobně už tehdy měl nějakou představu o tom, jak promění Jičín.

Někdy kolem r. 1920 se oženil s Ludmilou Goldovou a o rok později se jim narodil syn Zdeněk. Ten v příkladu svého otce se také stal architektem⁴⁷. V roce 1923 si založil vlastní projekční kancelář později se sídlem ve Fügnerově ulici v činžovním domě čp. 485, kam se posléze s rodinou také přestěhoval⁴⁸. Někdy v této době podnikl svou studijní zahraniční cestu do Švýcarska, odkud si přinesl poznatky a myšlenky pro svou knihu *Moderní zemědělské stavby (se zřetelem na horské oblasti)*, která byla vydána v r. 1925 v Praze.

---

⁴² VOLFOVÁ, Olga. Architekt Čeněk Musil změnil Jičín. *Noviny Jičínska*. Jičín, 23.11. 2002, s. 16

⁴³ KUDYN, Milan. *Architekt Čeněk Musil a jeho meziválečná tvorba v Jičíně*. Olomouc, 2006. Bakalářská práce. FF UP 2006, SOKA Jičín, sign. V/6-443, s.17

⁴⁴ Tamtéž, s. 18

⁴⁵ [to]. Zázraky nejsou mým oborem, nýbrž jen dílo rozumu, fantazie a rukou lidských. *Nové noviny*, č.1, ze 3.1.2003, s.6

⁴⁶ KUDYN, Milan. *Architekt Čeněk Musil a jeho meziválečná tvorba v Jičíně*. Olomouc, 2006. Bakalářská práce. FF UP 2006, SOKA Jičín, sign. V/6-443, s.18

⁴⁷ Tamtéž, s.19

⁴⁸ VOLFOVÁ, Olga. Architekt Čeněk Musil změnil Jičín. *Noviny Jičínska*. Jičín, 23.11. 2002, s. 16

Pravděpodobně nejen díky svému umu ale i díky konexím vzniklým svatbami svých sester⁶ se významněji dostal do povědomí občanů. Tím také mohl více ovlivňovat svou práci i názory na vývoj tvářnosti města a dosáhnout tak svého snu či představy o Jičínu. Zemřel náhle 1. listopadu 1947 v Jičíně v nedožitých 59 letech⁴⁹.

3.2 Dílo

Čeněk Musil, ač nebyl rodákem, znal město Jičín velmi dobře. Pochopil vize a záměry předchozích stavitelů a snažil se navázat na jejich dílo, tak aby se město mohlo pohodlně dále rozvíjet. A protože byl nejen dobrým architektem, projektantem ale i urbanistou, dostal příležitost zpracovat urbanistický regulační plán města, podle kterého se město mohlo stavebně rozvíjet v jasných a promyšlených souvislostech. Vznikly celé čtvrti (př. Čeřovka), ale také dálnkové silnice a nové reprezentativní ulice (viz. dnešní ul. 17. listopadu), vše s vidinou funkčnosti a toho, že nic nebude pohledově rušit siluetu starého města a bude dotvářet příjemný vyvážený pohled jak vzdáleně na město tak i z blízka na jeho prostranství.

Čeněk Musil nebyl jen architektem velkých reprezentativních staveb, činžovních domů či vilek movitých občanů města Jičína. Navrhoval také zemědělské stavby typu stodol, chlévů i hnojišť. Byl autorem také kompozice jičínských výstavních trhů, protináletového krytu ve sklepeních jičínského zámku, tvořil návrhy výkladců obchodů, náhrobků, ale i interiérů, garáží a pamětních desek. Mimo jiné projektoval i rekonstrukce starých domů, přestavby i opravy fasád nebo i změnu veřejných prostranství či zámeckého parku⁵⁰.

Ač byl Musilovým hlavním tématem Jičín, navrhoval i pro jiná okolní i vzdálená města. Vypracoval návrhy jako například budovy sokoloven v městech Kopidno a Lázně Bělohrad, budovu býv. Okresního úřadu, spořitelny a hospodářské záložny v Nové Pace a spořitelny v Nymburce či Humpolci. Ale také regulační plán i pro město Lázně Bělohrad.

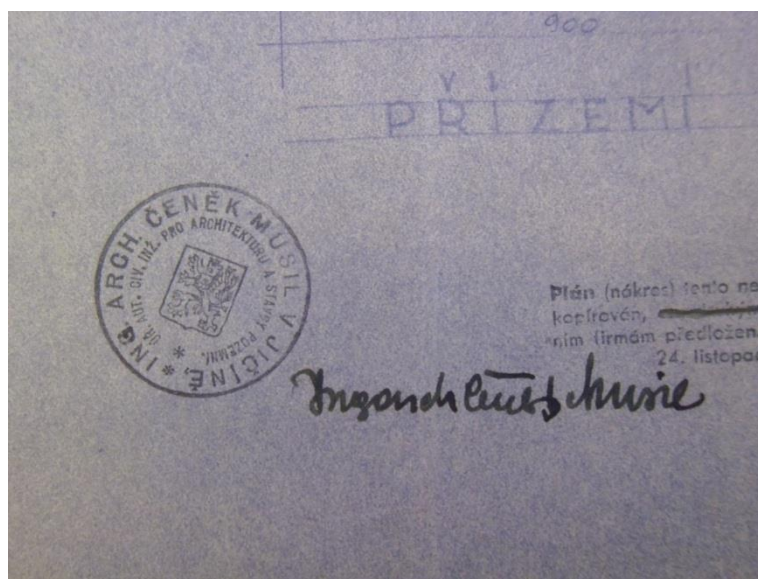
⁶Sestra Růžena si vzala doktora Svatopluka Volfa - významného člena městské rady, druhá sestra Marie historika Jana Morávka (KUDYN, Milan. *Architekt Čeněk Musil a jeho meziválečná tvorba v Jičíně*. Olomouc, 2006. Bakalářská práce. FF UP 2006, SOKA Jičín, sign. V/6-443,s.19)

⁴⁹ [to].Zázraky nejsou mým oborem, nýbrž jen dílo rozumu, fantazie a rukou lidských. *Nové noviny*, č.1, ze 3.1.2003, s.6

⁵⁰ [to].Zázraky nejsou mým oborem, nýbrž jen dílo rozumu, fantazie a rukou lidských. *Nové noviny*, č.1, ze 3.1.2003, s.6

Příkladem Musilových nejvýznamnějších staveb města Jičína mohou být například budova Obchodní akademie⁵¹, Dvouletá rolnická škola v Soudné, Živnostenská škola (dnešní Střední průmyslová škola strojní na Komenského náměstí), Okresní úřad, Tržnice nábytku (na Husově třídě čp. 79), areál nemocnice, mlékárna, přestavba Hospodyňské školy (dnešní Domov mládeže v Denisově ulici čp. 212) a hotelu Hamburk (dnešní Hotel Paříž)⁵² a především Studentský dům (dnešní městská knihovna čp. 400), Hotel Hušek (rohový dům na rohu ulic Fügnerova a Denisova), přestavba sokolovny na divadlo (dnešní Masarykovo divadlo) a adaptace hotelu Beránek na Okresní hospodářskou záložnu (dnešní městský úřad)⁵³.

Jeho činnost byla výjimečná. Ve Státním okresním archivu Jičín jsou uloženy plány, skici, návrhy, odhady a rozpočty jeho prací z let cca 1915-1947, které čítají více než 670 položek! Přesto však se ani zde nenachází vše z jeho tvorby. Největšími vzory pro svou inspiraci i tvorbu byly myšlenky a práce Jana Kotěry, Pavla Janáka a především Josefa Gočára, který zmodernizoval město Hradec Králové⁵⁴. Přesto je však jeho tvorba osobitá.

Razítko a podpis Ing. Č. Musila z plánu řadového domu z kolonie malých bytů z r. 1936 (M 1 :100)

⁵¹ od r. 1992 prohlášenou kulturní památkou pod rejstříkovým číslem ústředního seznamu 10486/6-5533 (NPÚ, MonumNet[online], Dostupné z <http://monumnet.npu.cz/pamfond/list.php?IdReg=123374&oKodOk=5202&oNazSidOb=Ji%E8%EDn&Uz=B&PrirUbytOd=03.05.1958&PrirUbytDo=02.12.2012&Nem=N&Limit=25> [cit. 1. 12. 2012]

⁵² [to]. Zázraky nejsou mým oborem, nýbrž jen dílo rozumu, fantazie a rukou lidských. *Nové noviny*, č. 1, ze 3. 1. 2003, s. 6

⁵³ VOLFOVÁ, Olga. Architekt Čeněk Musil změnil Jičín. *Noviny Jičínska*. Jičín, 23. 11. 2002, s. 16

⁵⁴ VOLFOVÁ, Olga. Architekt Čeněk Musil změnil Jičín. *Noviny Jičínska*. Jičín, 23. 11. 2002, s. 16

4 Historické regulace města

4.1 Sebregondiho plán

Jičín za dobu své existence prošel v historii několika částečnými regulacemi. Prvním a velmi významným regulačním plánem byl urbanistický návrh Nicola Sebregondiho z r. 1633. Tedy v době, kdy byl vlastníkem města Albrecht z Valdštejna. Ten, i přestože město přetvářel pouhých pár let (1621-1634), svým zásahem proměnil středověkou venkovskou obec v renesančně barokní městečko stoupající na významu.

Valdštejn měl jasnou komplexní představu, jak by mělo jeho rezidenční sídlo vypadat. Jeho velkolepé plány sice často znamenaly demolice, které však uvolnily místo jeho vizím a odvážným stavebním počínům. Rozšířil centrální část města, aby zvětšil a narovnal náměstí. S tím měl zároveň v plánu i posunout městské opevnění, ale až tak daleko se bohužel nedostal. Zámek stavebně zvětšil o několik vedlejších parcel, hned vedle začal stavět biskupský chrám⁵⁵ sv. Jakuba a v jihozápadní části náměstí jezuitský komplex s dosavadním farním kostelem sv. Jakuba později přejmenovaného na sv. Ignáce. Dalšími stavebními počiny byly také nedaleká lodžie s oborou spojená s městem čtyřřadou lipovou alejí a kartuziánský klášter s rodinnou hrobkou. Pro rozšíření zámecké zahrady bylo zapotřebí zbourání i několika domů u Cidliny, aby se stala nepřerušovaným příjemným předělem mezi také nově založeným Novým Městem, které sloužilo jako potřebné, ale nereprezentativní hospodářské zázemí města. Vedle tohoto Sebregondi navrhl i další dvě předměstí (Holínské a Valdické), která měla sloužit k osídlení měšťanů přesídlených z centra⁵⁶. V rámci rozšíření vnitřního města a zakomponováním farního kostela sv. Jakuba (sv. Ignáce) do jezuitského komplexu, bylo nutné vyřešit i takové záležitosti, jako přemístění hřbitova. Ten dostal místo na Novém Městě při hlavní komunikaci a spolu s ním byl vystavěn i nový kostel Panny Marie de Sale. To dokazuje, do jaké míry byl Sebregondiho urbanistický plán ohromný a zároveň promyšlený do podrobností.

Sebregondiho plán obsahoval i nařízení norem pro stavbu i ostatních městských domů, tak aby nedošlo k narušení kompozic a vzájemných vztahů mezi hlavními pohledovými dominantami města i okolní krajiny. V jedné pohledové linii stál hrad Veliš

---

⁵⁵ Valdštejn zamýšlel do Jičína dostat biskupství a zvýšit tak prestiž města. To se mu však kvůli brzké smrti nepodařilo a zamýšlený biskupský chrám sv. Jakuba zůstal jen obyčejným farním kostelem a stavebním torzem velkolepého plánu.

⁵⁶ WAGNER, Jaroslav. *Jičín*. Praha: Odeon, r.1979. edice Památky, řada Městské památkové rezervace, sv.č. 33, s.50-57

(429 m n. m.), budoucí kostel sv. Jakuba, lodžie s lipovou alejí a valdický kartuziánský klášter, se kterou se křížily pohledy od vrchu Zebín (400 m n. m.) ke kostelu Nalezení sv. Kříže v Robousích a s vrchem Čerov (331 m n. m.) k vrchu Šibeňák (300 m n. m.)⁵⁷. Všechno mělo své skryté astrologické významy. Využíval tak dynamiku krajiny v pohledech, které usměrnil do vzdušných pravidelných až brutálně pravoúhlých ulic seskupených do bloků (viz. příloha - obr. 1) a kolem dokola obehnaných moderní bastionovou hradbou s vymazáním všech tradičních cest a historických vztahů⁵⁸. Toto však zůstalo jen na papíře. Většina staveb po Valdštejnově smrti zůstala nedokončena nebo nezapočata.

4.2 Pekův stavební řád

Podobný osud čekal i druhý nepřítel pro město významný regulační plán městského inženýra Bedřicha Peka z r. 1893, který vznikl na základě nového zákona nařizující obcím tvorbu stavebního řádu. V té době se totiž stavělo tak, jak to jednotlivým lidem vyhovovalo, tedy bez nějakého jasného usměrňovacího plánu, což působilo chaoticky a mohlo do budoucna komplikovat další hladký průběh výstavby města. Proto bylo nutné jasně stanovit pravidla, kam se bude město ve svém stavebním vývoji dále ubírat. Ing. Bedřich Pek bez jakýchkoli urbanistických zkušeností vypracoval plán s technickou strohostí, která mu byla později vyčítána⁵⁹.

Podobně jako Nicolo Sebregondi v 17.stol. i Bedřich Pek navrhl pravoúhlé strohé monotónní bloky s širokými bulváry necitlivě a bezohledně zasazené do stávající historické tvárnosti města⁶⁰(viz. příloha – obr.3a,b). Inspirace tehdy módní pařížskou architektonickou myšlenkou nebylo šťastné a pro Jičín se nehodilo⁶¹. Také zbourání synagogy, použití Židovské ulice jako hlavní sběrné komunikace, odstranění domu čp. 33 pro rozšíření Chelčického ulice, probourání nové cesty přes domy čp. 88 a 2 do náměstí

---

⁵⁷ MARTÍNEK, Jiří. Rekonstrukce barokní krajiny (stav k roku 1781 – Josefské mapování). M 1 : 25000. In: *Valdštejnská loggie a komponovaná barokní krajina okolí Jičína*. Turnov: ZO Českého svazu ochránců přírody Křižánky ve spolupráci se Státním okresním archivem Semily, 1997, s.199, Z Českého ráje a Podkrkonoší, Supplementum 3, sborník referátů z vědecké konference konané ve dnech 6. - 8. března 1997 v Jičíně, grafické dílo, zadní vnitřní obálka (paperback), ISBN : 80-901284-8-3

⁵⁸ WAGNER, Jaroslav. *Jičín*. Praha: Odeon, r.1979. edice Památky, řada Městské památkové rezervace, sv.č. 33, s.20,50

⁵⁹ CHODĚJOVSKÁ, Eva; KUDYN, Milan. *Čeněk Musil : Regulační plán města Jičína z r. 1935*. Praha : Historický ústav, r. 2009, ISBN 978-80-7286-158-3, s.14

⁶⁰ Tamtéž, s.14

⁶¹ Tamtéž, s.10

apod. byly nepřijatelné. Jeho plán byl rozsahem velkolepý. Počítal s padesátitisícovým městem, což nebylo reálné a neodpovídalo rázu a významu města. V té době byl Jičín spíše venkovským městečkem bez větších průmyslových podniků zaměřené spíše na zemědělskou výrobu (viz. příloha - obr. 2).

Pek dle svého plánu⁶² založil ulice na Holínském a Valdickém předměstí (např. Čechovu, Tyršovu a Vrchlického ulici), které však ve svém návrhu nedotáhl do konce. Nebyly totiž dostatečně propojeny s historickou částí města, a tak se staly spíše takovými periferiemi, které se pomalu zastavovaly rodinnými domky⁶³. I Nové Město bylo stále jakoby odtržené za rozsáhlou neudržovanou zámeckou zahradou. Jediné, co nový následující regulační plán mohl z Pekova řádu převzít, byla myšlenka vytvoření okružních komunikací v místech po zbořených městských hradbách⁶⁴, které se zdály být dobrým řešením i pro další vývoj města.

4.3 Zákrejsův plán

Význam a dodržování Pekova plánu bylo nevalné. S rostoucí dopravou, nesourodou výstavbou a začínající bytové krize sám vyvstal požadavek na nový lepší regulační plán. Proto město r. 1928 svěřilo vypracování tzv. Generálního upravovacího plánu významnému pražskému urbanistovi Ing. Dr. Vladimíru Zákrejsovi, který měl dostatek zkušeností a znalostí z jiných měst a především Prahy. Tak vznikl první moderní regulační plán v základních obrysech, který ale dával jasnou představu o tom, jak se bude stavebně město rozvíjet⁶⁵.

Zákrejs byl na rozdíl od Ing. Bedřicha Peka zkušeným urbanistou. Velmi dobře chápal důležitost citlivého sladění historický a krajinných / terénních vztahů, které město samo vyžadovalo a do jisté míry i nabízelo. Nenuceně tak napojil okružními

---

⁶² PEK, Bedřich. Regulační plán města Jičína z r. 1890. In : CHODĚJOVSKÁ, Eva; SEMOTANOVÁ, Eva. *Jičín*. Praha : Historický ústav AV ČR, r.2008, Historický atlas měst České republiky č.18. ISBN 978-80-7286-114-9, mapový list č.10

⁶³ CHODĚJOVSKÁ, Eva; KUDYN, Milan. *Čeněk Musil* : Regulační plán města Jičína z r. 1935. Praha : Historický ústav, r. 2009, ISBN 978-80-7286-158-3, s.14

⁶⁴ Hradby byly postupně odbourávány od r. 1816 (CHODĚJOVSKÁ, Eva; SEMOTANOVÁ, Eva. *Jičín*. Praha : Historický ústav AV ČR, r. 2008, Historický atlas měst České republiky v. č. 18. ISBN 978-80-7286-114-9, s.10)

⁶⁵ CHODĚJOVSKÁ, Eva; KUDYN, Milan. *Čeněk Musil* : Regulační plán města Jičína z r. 1935. Praha : Historický ústav, r. 2009, ISBN 978-80-7286-158-3, s.16

komunikacemi v místech zaniklých hradeb staré a nově vznikající ulice. Jeho návrh obsahoval nepřeborné množství ulic, které navrhl i s ohledem na rozvíjející se jičínské podniky (Knotek a spol., cukrovar, Rolnické družstevní podniky), na železniční spojení (stále se počítalo s napojením Jičina na významnější rychlíkové linky) a na hlavní dopravní tahy. Zajímavým řešením bylo například přímé napojení od počátku lipového stromořadí Bolzánovou ulicí směr Turnov, kde využil velkorysého přemostění údolní nivy řeky Cidliny v místech severně od rybníka Kníže. Zajímavé je i řešení odklonu komunikace ze směru Mladá Boleslav na Turnov, kde podobného napojení využíváme i dnes.

Velký a pochopitelný důraz z důvodu nejen ideálních stavebních podmínek kladl Zákrejs na oblast Valdického předměstí – tedy oblastí mezi lipovým stromořadím, Šibeničním vrchem a stávajícím železničním nádražím i s oblastí kolem robouské a moravčické silnice (dnešní ulice Hradecká a Konecchlumského) s ohledem na podniky zde již stojící. V místech kolem Husovy třídy se počítalo s blokovou zástavbou bytových domů s velkými vnitřními dvory, které by mohly začít řešit bytovou nedostatečnost města. Zajímavější však bylo údolí, kde vedla trať. Zákrejs zde projevil vysoce estetické cítění a technickou genialitu, když železniční trať částečně narovnal tak, aby i komunikace trať protínající vedly kolmo na její osu a mohly se tak v místech dnešního rybníka Šibeňák sbíhat přemostěnou komunikací navazující přímo na robouskou silnici a tak i na směr Hradec Králové. Navrhl k tomu také nové železniční nástupiště přibližně v místech dnešní Denisovy ulice s malým reprezentativním náměstíčkem. S podobnou komunikací počítal ve směru od jihu v napojení na plánovanou silnici z Popovic, která by lemovala neregulovaný tok řeky Cidliny a umožnila by tak Knotkově podniku volný rozvoj. Další zajímavou spojnicí byla navržená komunikace spojující Soudnou s Novým Městem jdoucí podél narovnané železniční trati v zaoblení navrhovaného napojení kolem městské plynárny přes řeku Cidlinu na koncový cíp Nové Města s napojením na tah na Poděbrady. Protože Zákrejs počítal i s napojením od Čejkovic a Nového Města na tah na Mladou Boleslav, který obcházel zezadu městský hřbitov a navržený urnový háj v napojení na Kollárovu ulici s pokračováním do ulice Markovi, bylo se možné i elegantně dostat na směr Turnov. Zdá se, že myšlenka obchvatu města pro tranzitní dopravu není zas tak nová.

Zástavba Nového Města byla nakreslena jen v hrubých obrysech ulic, kde se mohlo počítat i s nepříliš vysokými bytovými domy a jedním podlouhlým náměstím jako takovým ostrůvkem zeleně. Ostatní části města jako Holínské předměstí byly řešeny také jen v hrubých obrysech s ne tak rozsáhlou zástavbou.

Jak již bylo řečeno, s regulací Cidliny, jak ji známe dnes, se v tomto plánu ještě nepočítalo. Její nutnost vyvstala až s podrobným regulačním plánem, který již řešil i zástavbu v okolí řeky. Proto i tehdejší Pražské předměstí bylo zastavováno jen při okraji Holínského předměstí a zbytek ponechán pro zeleň a již zmíněný urnový háj.

Vrch Čeřov byl počítán jako odpočinková zóna plná zeleně, kde se již částečně objevují i kruhové ulice se třemi radiálními komunikacemi zpracované znovu spíše jen v náznamech. I v tomto plánu se počítá i se zastavením oblasti dnešních zahrádek. Čeřov byl spojen s centrem jednou širokou hlavní radiální komunikací směřující od vrchu Čeřov až k jezuitskému dvoru⁶⁶, která přibližně odpovídá dnešní Foersterově ulici. V místech křižovatky Foersterovy, Bolzánovy, Smetanovy a Železnické ulice mělo být malé kruhové náměstíčko, které by jednoduše spojovalo směry od lip na Turnov a od zahrádek do centra. Vznikl tak zajímavý dopravní uzel. Snad pouze zde mezi rybníkem Kníže a tímto uzlem se do budoucna počítalo s částečnou bytovou blokovou zástavbou. Jinak vzhledem ke svažitosti terénu, zachování pohledů a důležitých dominant se předpokládalo v horních částech vrchu Čeřov se zástavbou maximálně jednopatrových rodinných domků.

Historické jádro obce nebylo v Zákrejsově plánu nijak měněno, pouze se počítalo se zástavbou neudržované zámecké zahrady podél obou břehů řeky Cidliny.

Spojení jednotlivých navržených částí města se zajímavými překonáními terénních nerovností a překročeními řeky Cidliny v napojení na hlavní dopravní tahy poukázala na bezvadnou promyšlenost celé koncepce a její kvalitu. Široké vzdušné ulice umožňující logickou zástavbu s ohledem na historickou a terénní tvářnost města je také důkazem velmi dobře zvládnutého regulačního plánu, i když jen v hrubých obrysech, který později další z tvůrců velmi ocenil a z velké části použil ve svém podrobném regulačním plánu.

---

⁶⁶Býv. jezuitský dvůr stával v místech dnešní 4.ZŠ vedle gymnázia v Jiráskově ulici

5 Moderní regulace Čeňka Musila

5.1 Kontext města před podrobnou regulací

I když význam Jičína v měřítku celého státu nebyl nijak výrazný, byl snad vždy důležitým regionálním centrem. Počet obyvatel se od r. 1850 do r. 1930 zvýšil o 7 tisíc, což je 2,5 krát!⁶⁷. Především v posledních letech počet obyvatel rapidně stoupl. Ne kvůli abnormální porodnosti, ale spíše vidiny venkovského obyvatelstva na lepší život, výdělek a příležitosti ve městech. Tento trend s sebou přinesl obrovský problém s bydlením, a protože Jičín na takový rychlý nárůst nebyl připraven, táhla se tato krize dlouhá léta.

Jak je vidět na plánu císařského otisku stabilního katastru z r. 1842 (viz. příloha – obr. 6), Jičín se příliš rozsahem nelišil od původního středověkého města. Zástavba se stále nerozšiřovala dále od bývalého městského opevnění. Pouze ve směru na obec Robousy byly domy vyskládány dále podél silnice. Výjimkou bylo také Nové Město, které se již osídlovalo od dob Valdštejna. V této době ale stále mělo nejhustší zástavbu kolem Lidického náměstí, kde ještě uprostřed býval rybník Jordánek. Obecně se v 19. stol. stavělo jen podél hlavních ulic a teprve až ke konci tohoto století, dle nového stavebního řádu Bedřicha Peka, vznikaly první odbočné ulice (př. Tyršova, Čechova, Vrchlického..) (viz.příloha - obr.2). Do r. 1925 výstavba nových domů nešla příliš rychle a lidé žili v čím dál otřesnějších podmínkách. Například v r. 1924(-25) dokonce vznikla kvůli tomu problému na Novém Městě tzv. Vagonová kolonie pro cca 30 rodin, která byla odstraněna až v poválečné době (v r. 1968)⁶⁸. Rozkládala se v místech vedle dnešní křižovatky ulic Dlouhé a Hofmanovi, což byl nejzazší okraj města. Nebyl problém jen v poválečném nedostatku kapitálu a neochotě stavebního úřadu schvalovat novou zástavbu, ale jistou měrou se na tom podílel nedokonalý stavební řád, který prostě potřebám města nevyhovoval. A tak se pořádně nevědělo, kde a jak stavět. Zkostnatělost městské rady rozhybal až v r. 1925 nový starosta Josef Matějka, který začal bytovou krizi konečně řešit⁶⁹. Což umožnilo boom ve výstavbě. Ve 20. letech 20. stol. se počítá kolem 430 nových domů, mezi nimiž už bylo i několik bytových domů, to ale krizi nezažehnilo. Výstavba se především soustředila na Valdické předměstí (Vrchlického ul.) a v menší míře

---

⁶⁷Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005, Praha: Český statistický úřad, Daranus, r. 2006, ISBN 80-2501310-3

⁶⁸ Státní okresní archiv Jičín, fond Kroniky Města Jičína, r.1925-26, k. 257, s.313,r. 1968

⁶⁹ CHODĚJOVSKÁ, Eva; KUDYN, Milan. *Čeňek Musil* : Regulační plán města Jičína z r. 1935. Praha : Historický ústav, r. 2009, ISBN 978-80-7286-158-3, s.16

na Nové Městě (Ruská ul.) a Holínské předměstí (ul. M. Koněva⁷⁰)⁷¹. Další válečná léta pak ale samozřejmě znovu výstavbu utlumila a nedostatek bytů nepřestal stále trápit obyvatele Jičína.

S bydlením i souvisel problém s nedostatkem pitné a odvodem splaškové vody. Dlouhou dobu se používal jen starý tzv. Trčkovský vodovod⁷² ze 16. stol., který distribuoval vodu jen do kašen na náměstích. Odvod odpadní vody se nijak neřešil, pouštěl se do Cidliny a to vedlo k jejímu značnému znečištění⁷³.

Na rozdíl od jiných velkých měst Jičín ještě na počátku 20. stol. neměl zavedený plyn a elektřinu. V r. 1904 byla zřízena městská plynárna a dokončeno plynové veřejné osvětlení města⁷⁴. K elektrifikaci sice došlo v r. 1921⁷⁵, ale fakticky se začalo svítit teprve až od r. 1924⁷⁶. Dalším neduhem města byly nedlážděné komunikace, které byly v létě zdrojem prachu a v deštivých obdobích všudypřítomného bláta. Také železniční připojení města nebylo valné. Jičín sice měl svoji trať od r. 1871⁷⁷, ale jen lokálního charakteru bez důležitých rychlíkových spojů⁷⁸. Autobusová doprava se teprve rozvíjela, za to intenzita automobilové dopravy se postupně zvyšovala a začala otravovat život i v centru města. Průmysl nebyl značný, ale pro užší region významný. Od r. 1870 tu fungoval cukrovar a od r. 1882 největší jičínský podnik firma Knotek a spol. na výrobu zemědělských strojů a později třeba šroubárna Pegas z r. 1910⁷⁹.

Životní podmínky obyvatel se sice od konce 19. stol. postupně drobně zlepšovaly nejen ve službách, zdravotnictví, školství a kultuře, ale město se nevyvíjelo stále jako celek a pořád vypadalo spíše jako starobylé venkovské sídlo nikoli jako moderní město. Zákresův plán sice určil jistou regulaci a směr jakým se mělo město vyvíjet, ale jen

---

⁷⁰ Zde vznikly stavby od významných architektů D. Jurkoviče (čp. 150) a P. Janáka (čp. 157)

⁷¹ CHODĚJOVSKÁ, Eva; SEMOTANOVÁ, Eva. *Jičín*. Praha : Historický ústav AV ČR, r. 2008, Historický atlas měst České republiky v. č. 18. ISBN 978-80-7286-114-9, s.10

⁷² Městský vodovod až od r. 1907 – v r. 1904 objeveno prameniště u Studeňan a na Čeřovce vystavěn vodojem, v r. 1929 vyhloubena ve Studeňanech druhá studna a v r. 1940 třetí. (BARTOŇ, Miroslav. *Jičín*. Příspěvek k dějinám hospodářského vývoje města od konce 19. stol. do současnosti. Jičín : Knihovna Václava Čtvrka, r. 2008, ISBN 978-80-254-3271-6, s.12-13)

⁷³ Kanalizaci částečně řešil až projekt Ing. B.Peka, který ale počítal stále s vypouštěním splašek do Cidliny s tím rozdílem, že se trubně sbírala a vypouštěla jen na třech místech. Až projekt Ing. Smetany z r. 1934 řešil čističku odpadních vod. (Tamtéž, s.13)

⁷⁴ Tamtéž, s.18, Státní okresní archiv Jičín; fond Kroniky Města Jičína, Kronika 1925-26 k.257 s.27

⁷⁵ Státní okresní archiv Jičín, fond Kroniky Města Jičína, Kronika 1918-24 k. 256, s.489, 1925-26 k.257 s.27

⁷⁶ Tamtéž, s.733

⁷⁷ BARTOŇ, Miroslav. *Jičín* : Příspěvek k dějinám hospodářského vývoje města od konce 19. stol. do současnosti. Jičín : Knihovna Václava Čtvrka, r. 2008, ISBN 978-80-254-3271-6, s.35

⁷⁸ V r. 1871 pouze odbočka z trasy Velký osek-Chlumec n.Cidlinou-Ostroměř-Stará Paka-Trutnov, vr. 1881 další připojení ze směru Veleliby-Kopidlno-Jičín-Turnov (Muzejní noviny, Jičín : Okresní muzeum a galerie v Jičíně, r. 1996, s.4)

⁷⁹ CHODĚJOVSKÁ, Eva; SEMOTANOVÁ, Eva. *Jičín*. Praha : Historický ústav AV ČR, r. 2008, Historický atlas měst České republiky v. č. 18. ISBN 978-80-7286-114-9, s.10

v hrubých obrysech, které neřešily konkrétní pozemky a tedy i konkrétního stavebníka. Bylo jasné, že bude potřeba toto dílo dotvořit do podrobností parcel, a protože nikdo nevěděl přesně kdy se tak stane, lidé se báli začít stavět, aby nebyl jejich majetek následně regulací znehodnocen. Což opět vedlo k částečné stagnaci výstavby především v centru, a když už se někdo rozhodl stavět, raději stavěl na předměstích.

5.2 Podrobný regulační plán Čenka Musila

5.2.1 Hlavní problémy projektu

V r. 1930 byl zpracováním podrobného regulačního plánu pověřen arch. Čeněk Musil a po 5 letech jej odevzdal ke schválení⁸⁰. Město dobře znal, tedy věděl, jaké jsou jeho problémy i přednosti.

Hlavními problémy města byla stále neutuchající bytová krize, houstnoucí doprava v centru města, nedostatek sportovišť v kombinaci s různorodým terénem protkaným řekou Cidlinou a se skloubením konzervativních historizujících budov s novou moderní budoucí zástavbou. Město se svažuje od severovýchodu k jihu, od vrchu Čerov k Čejkovicím. Čerovka se svými 333 m n. m. udává výškový rozdíl s nejnižším místem cca 73 m⁸¹. Zároveň neregulovaná Cidlina se esovitě stáčí celým městem a na jihu se sbíhá se Svatováclavským potokem⁸², se kterým je také třeba počítat.

Ideální plochy k zastavění mají Nové Město a předměstí Holínské (lokalita Letná) a Valdické (pod vrchem Čerov, kolem lip a kolem robouské a moravčické silnice – lokalita Větrov). Pražské předměstí do jisté míry také, ale s ohledem na řeku Cidlinu. Zároveň pro bytovou výstavbu se některé tyto lokality nehodily z důvodu zachování zajímavých pohledů na historické dominanty v duchu Sebregondiho barokního iluzionismu, které bylo škoda zničit. Příkladem takové oblasti byla Čerovka nebo bývalá zámecká zahrada, která byla až moc blízko historickému jádru města, že by nebylo vhodné jej zastínit nějakou vysokou zástavbou. Také bylo nutné si uvědomit, kde se nacházejí místa, která by neměla být zastavěna vůbec. Místa, která to buď neumožňovala vlivem terénních či půdních

---

⁸⁰ CHODĚJOVSKÁ, Eva; KUDYN, Milan. *Čeněk Musil* : Regulační plán města Jičína z r. 1935. Praha : Historický ústav, r. 2009, ISBN 978-80-7286-158-3, s.18

⁸¹ Tamtéž, s.50

⁸² Tento potok při výstavbě kanalizace zatrubněn do kanalizačního sběrače a jeho voda odváděna spolu se splašky do nedaleké ČOV.(Státní okresní archiv Jičín, fond Kroniky Města Jičína, Kronika r. 1957, s.78)

podmínek (př. niva Cidlina), nebo místa, kde se počítalo se zelení či sportovištěm (např. špice vrchu Čerov, vrch Šibeňák). Obecně, ač se Jičín prezentoval jako turistické město, neměl dostatek veřejných odpočinkových, klidových míst jako jsou parky, procházkové stezky a sportoviště. To muselo být v novém plánu také zohledněno. Stávající zástavba města nebyla hustá. Venkovský ráz určovalo mnoho rozlehlých soukromých zahrad i v centru a velký počet nezastavěných proluk mezi již stávajícími jednotlivými stavbami. Velké množství objektů značně chátralo a bylo třeba vymyslet, co s nimi nebo místo nich. Například velký jezuitský dvůr vedle gymnázia, který již nemělo cenu zachraňovat, nebo zarostlá zámecká zahrada s dožilými hospodářskými budovami, která byla dost rozsáhlá na další možnou výstavbu a další. Bylo nutné s nimi naložit s maximální citlivostí v duchu zachování genia loci.

Dalším důležitým faktorem pro návrh dobrého regulačního plánu musela být i průmyslová zóna. Jičín sice nebyl průmyslovým městem, ale bylo třeba počítat nejen s růstem stávajících podniků (př. Knotek a spol.), ale také s možností budoucích nově vzniklých podniků. Přeci jenom průmysl přináší peníze a peníze prosperitu. A to je pro rozvoj města důležité. Nejdůležitějším a největším problémem byla však doprava. Odlehčení centru dobře promyšlenou sítí komunikací s ohledem na důležité hlavní tahy byla jasná priorita. Zde byla ale půda trochu už připravena. Předchozí zpracovatel Generálního plánu Ing. Dr. Vladimír Zákřejs se touto otázkou do značné míry také zabýval, ale spíše jen v hrubých obrysech v napojení na hlavní spádové komunikace. Hlavní okolní komunikační tahy proudí ve směru na Poděbrady, Mladou Boleslav, Turnov a Hradec Králové spolu s regionálními tahy na Popovice, Vokšice, Moravčice a Valdice. To je jasně daný kontext, který bylo třeba dodržet a maximálně podpořit bez zbytečného zatížení centra. Jičín má zároveň jako středověké město výhodu v centrální dispozici, kde je možné využít okružní komunikace i ve více vzdálenostních úrovních směrem od centra. To Čeněk Musil moc dobře chápal a také využil, aniž by mimo jiné díky zbořeným hradbám musel výrazně měnit tvářnost města.

Ale dříve než se mohl do všech těchto výzev pustit, musela se vyřešit jiná důležitá podmínka, bez které by nešlo Podrobný regulační plán vůbec vytvořit. A to bylo nové přeměření města do detailů jednotlivých parcel. Protože dosavadní na svou dobu

podivuhodné měřičské plány z r. 1842⁸³ nesly chyby, které by vedly k jistým územním sporům s vlastníky a budoucími stavebníky, bylo nutné se s tímto vypořádat v předstihu a sporům tak předejít. Vše mělo být přesné, jasné a přehledné. Proto se v r. 1926 začalo s tvorbou nových katastrálních map i s výškopisnými plány, které byly dohotoveny v r. 1930⁸⁴. Tak mohl Čeněk Musil začít s projekcí nového moderního města.

5.2.2 Podrobný regulační plán

Podrobný regulační plán vycházel z rámců stanovených už Ing. Zákřejsem v Generálním plánu z r. 1928. Ač Zákrejs svůj projekt zpracoval během jednoho roku, Čeněk Musil své konečné řešení kvůli nebo díky své pečlivosti představil až za pět let tedy v r. 1935. Přičemž nový regulační plán musel projít veřejným připomínkovým řízením, kde byly dořešovány konkrétní jednotlivosti v měřítku parcel. Takže konečný výsledný regulační plán byl schválen až v r. 1938⁸⁵.

5.2.2.1 Regulace řeky Cidliny

Dlouhá doba 8 let od zadání projektu a především zdržením připomínkové fáze umožnilo zakomponovat ještě další změnu, která byla a je stále důležitým mezníkem ve vývoji zástavby města. A tou je kompletní regulace Cidliny. Koryto řeky bylo již částečně jednou upravováno kolem r. 1898, ale nešlo o nějak významný počín. Řece byly jen částečně zpevněny břehy, bez narovnání toku nebo prohloubení koryta. Počítalo se stále se zaplavováním niv, což neumožňovalo její bližší zastavění. Nový projekt regulace Cidliny už byl ale v mnohém radikálnější a zároveň pokrokovější⁸⁶. Starý projekt počítal s průtokem 6 m³/s a nový 20 m³/s, což mělo odpovídat stoleté vodě. Řečiště bylo více zahlobeno a opevněno v dolní kynetě dlažbou, aby voda rychle odtékala z města. Také osa toku byla částečně narovnána a usměrněna do dnešní podoby, ke které ale dle projektu

---

⁸³ Byly vypracovány v měřítku 1 : 2880, tj. 1cm na mapě = 2,88 m ve skutečnosti a naopak 1 m ve skutečnosti = 0,35 cm na mapě (nové KM už byly v měřítku 1 : 1000). Od původního měření do r. 1883 nebyly změny zaznamenávány a následná reambulace nemohla za tak krátký stanovený čas dosáhnout přesných oprav. Zároveň tyto měřičské dokumenty neobsahovaly výškopis, který byl zvláště pro jičínskou regulaci důležitý. (Budujeme jičínský kraj. Jičín: Okresní výkonný výbor Československé strany národně socialistické, r. 1946, knihovna SOkA Jičín,s.55)

⁸⁴ CHODĚJOVSKÁ, Eva; KUDYN, Milan. *Čeněk Musil : Regulační plán města Jičina z r. 1935*. Praha : Historický ústav, r. 2009, ISBN 978-80-7286-158-3,s.32

⁸⁵ Tamtéž, s.18

⁸⁶ Budujeme jičínský kraj. Jičín : Okresní výkonný výbor Československé strany národně socialistické, r. 1946, knihovna SOkA Jičín, s.40

fakticky došlo až v 50. letech. Tak mohla být navržena i opevněná nábřeží, nové mosty, přeložení řečiště u hráze rybníka Kníže i o něco výše nad hrází, zrušeny všechny náhony a odbočky (na Grossův mlýn a mlýn Valcha) a tak sjednotit řečiště a stáhnout trochu jeho obrovský meandr v oblasti dnešního autobusového nádraží⁸⁷. Tak se získala další část prostoru pro zastavení i s ohledem na rozvoj Knotkovy továrny.

5.2.2.2 Dopravní situace a zástavba

5.2.2.2.1 Předměstí a okolí

V řešení vnitřních centrálních komunikací se Čeněk Musil částečně a velmi pravděpodobně inspiroval Gočárovým okruhem v Hradci Králové z let 1925-28. Tam stejně jako v Jičíně došlo ke zbourání městských hradeb, které uvolnily prostor a daly možnost takovému elegantnímu řešení. Už i Zákrejsův plán s touto myšlenkou počítal a Čeněk Musil ji jen dopracoval do detailů. Došlo tak i k částečnému rozšíření již stávající cesty o prostor hradeb. Obkroužením historického centra se počítalo s odvodem dopravy z náměstí a taj i jejímu odlehčení. Valdická brána, přes kterou ve směru na Robousy jezdilo velké množství aut, už potřebovala oddych. Na tuto okružní komunikaci se napojovaly hlavní silnice ze směrů od Mladé Boleslavi (ul. Kollárova), Valdic (lípy), Hradce Králové (Husova tř.), od Popovic (ul. Šafaříkova) a Poděbrad (ul. Ruská) a tímto také naopak rychle odváděla dopravu ven z města. Hlavním problémem na této sběrné okružní komunikaci bylo místo v ulici B. Němcové, kde se komunikace výrazně zužovala, a kterou Čeněk Musil samozřejmě počítal rozšířit.

Stejně tak jako je terénní reliéf města proměnlivý i půdorysné řešení sítě ulic bylo dynamické a různorodé a přitom naprosto funkční. Vycházelo z logiky spojení navržených předměstských čtvrtí. Obrovské plánované čtvrti v oblastech Na Vrchách, Letná, v nižších polohách Čerovky, v místech mezi lipami a železničním nádražím a na Novém Městě působily svou blokovou zástavbou s vnitřními rozsáhlými zahradními dvory velkoměstským dojmem. Každá z těchto lokalit měla své náměstíčko s množstvím zeleně s popř. nějakou centrální stavbou. Jako např. navržené náměstí poblíž lipové aleje v místech dnešního hotelu Start, kde byla v centru projektována modlitebna Husova sboru. Každá takováto lokalita měla navrženou síť ulic podle hlavních převládajících směrů

---

⁸⁷ Budujeme jičínský kraj. Jičín : Okresní výkonný výbor Československé strany národně socialistické, r. 1946, knihovna SOKA Jičín, s. 41

dopravy. Proto i vrch Čerov má vyprojektovány kruhové ulice s paprscitými komunikacemi, které se rozbíhají směrem z kopce dolů do různých směrů.

Naproti tomu lokalita Letná spojuje hlavní tahy na Turnov a Mladou Boleslav. A protože Musil chtěl dopravu odvést z města vždy co nejrychleji, navrhla samozřejmě co nepřímější spojení těchto tahů. Projekt tak pomyslně v tomto vzniklém trojúhelníku vykresluje naprosto nekolmé ulice, které se v různých směrech sbíhají v malá náměstíčka. Naopak nově navržená část Nového Města byla čistě pravoúhlá, kde se jen střídaly obdélné prostory vzdušných ne natěsno vystavěných jednotlivých bytových domů v kombinaci s drobnější zástavbou rodinných domů. Uprostřed nesmělo samozřejmě chybět obdélné náměstí v parkové úpravě.

Pouze lokalita Na Vrchách rozložená na západním okraji města Pražského předměstí byla navržena z velké části přísně pravoúhle. Jediná dynamická rušící monotónnost půdorysné kresby byla jen komunikační spojnice směrů hlavních tahů od jihu (směr Poděbrady) k severozápadu (směr Mladá Boleslav). Takto zakreslená do mapy působila vůči ostatním čtvrtím divně nesourodě, ale vysvětlení není tak nelogické. Prý Musil zde tuto čtvrt' zamýšlel pro čistě funkcionalistické stavby, které lépe vyniknou a zapadnou do ulic s pravoúhlou sítí. Zda tomu tak skutečně bylo, se už můžeme jen dohadovat.

Oblast kolem Husovy třídy musela navazovat na již stávající zastavění v ulicích Tyršovy, Vrchlického, Jungmannovy, Fügnerovy, Denisovy, Českých bratří a Lošťákovy ulice. Proto jsou tyto ulice striktně pravoúhlé a kolmé na Husovu třídu. V místech volného napojení ve směru na Soudnou (mezi dnešními ul. Pod Lipami a U Stadionu) již využíval mírně se svažujícího terénu a i ulice podle toho rozvlnil.

Poslední projektovanou zastavovací oblastí byl Větrov, tedy lokalita mezi Šibeničním vrchem a Moravčicemi podél hlavních silnic do Robous a Moravčic. Severní část měla čistě pravoúhlou síť ulic, ale mírně nakloněnou k severovýchodu kvůli kolmému napojení na připojovací komunikaci směřující od lip na Hradec Králové. Jižní část měla už zajímavější půdorysnou stopu. Zde se částečně opakovala myšlenka okružní ulice s radiálními do stran paprscitě rozvětvenými komunikacemi, kde se vytváří jakýsi dopravní uzel směrů od Hradce Králové, Moravčic, od centra města, ale i od jihu silnicí k Novému Městu. Zde i v horní části vrchu Čerov a částečně i v místech kolem rybníka Kníže se počítalo s jen drobnější zástavbou rodinných domků. Co se týče obecných vztahů směrů

hlavních tahů v oblasti Valdického předměstí a Nového Města, převzal Musil od Zákrejse myšlenku okružní cesty i s přemostěním řeky Cidliny i železniční trati, která bezpochyby funkčně odpovídá tehdejším požadavkům.

Zajímavé je, že žádná z městských čtvrtí nebyla nijak jednoznačně ukončena tak, aby se nedalo případně i dostavět. Díky rozbíhajícím se ulicím by nebyl problém doprojektovat další ve stejném stylu. Pouze v případě vrchu Čeřov Musil ve svém plánu jasně naznačil, že pokud se bude zastavovat někdy v budoucnu i dále dokola, musí být dodržena okružní síť ulic ve stejném duchu.

Průmyslovou zónu logicky nechal v okolí železnice, kde již některé podniky byly a také kde se počítalo, že napojení na trať bude i pro podniky výhodné. Plocha odpovídala předvídaným dimenzím s možností se ještě rozšířit jižním směrem podél trati ve směru na Popovice.

Nedostatek sportovišť řešil Musil vyprojektováním dvou větších hřišť. První byl zamýšlen na Pražském předměstí v oblasti mezi dnešní budovou archivu a urnovým hájem, druhý v patě Čeřova v místech mezi dnešními ulicemi V. Dobiáše, B. Čeňka, Foersterovou a Štrauchovou, kde chtěl pravděpodobně využít částečného terénního sklonu pro tribunové sezení.

5.2.2.2 Centrum

Na první pohled se zdá, že centrum nebylo regulací nijak ovlivněno a ponecháno bez jakéhokoli zásahu takové, jaké bylo. Ale to je omyl. Z větší části sice skutečně nebylo přístupováno k radikálním demolicím, ale byla místa, která Musil považoval za nutné změnit buď pro ladnější průběh dopravy (např. odbourání tzv. Špalíčku ve zúžení ulice B. Němcové), nebo kvůli dotažení již navržené ulice a její proražení do cílových míst. Což se stalo s navrženou ulicí Tylovou, která vytvářela spojnici mezi ulicí Jiráskovou a Žižkovým náměstím. Od Jiráskovy komunikace byla tato ulice nová, místo původních velkých zahrad. U vyústění do náměstí stál dřevěný roubený patrový hostinec u Žďárských, s jehož demolicí se počítalo již delší dobu. Zajímavé je, že usměrněním zástavby kolem této ulice se zároveň z ulice Na Příkopech stala jen vnitřní přístupová cesta k zadním traktům nové i staré zástavby ústící do prodloužení ulice Židovské. Tak byla synagoga nejen ušetřena zvýšeného provozu, ale především nebyla demolována, jak bylo navrženo v Pekově plánu (zamýšlel tudy vést hlavní tah okružní komunikace). Zaústěním ulice Tylové do náměstí vznikl ostrůvek mezi náměstím a ulicemi Nová a Havlíčkova, který navrhl přebudovat na

blok budov s vnitřním dvorem a zaobleným nárožím ve směru do lip. Tento prvek zaoblení často využíval pro změkčení kontury půdorysné kresby⁸⁸.

Také kostel sv. Jakuba byl stísněn chátrajícími zbytky budov podél hradební zdi, kterou z obou stran chtěl Musil obnažit a rozšířit tak další přístupovou uliční cestu Pod Koštofrankem. Všechny stavby od bastionové bašty až k Valdické bráně měly být demolovány s ponecháním pouze objektu fary, aby docílil provzdušnění i tak malého prostoru kolem kostela a pohledově ho otevřel. Dokonce také zamýšlel prorazit v hradební zdi těsně vedle brány i průchod pro pěší. Dnes se nám to může zdát zbytečné, ale v té době doprava stále počítala s, byť už jen drobnou, ale i nadále stálou dopravou přes náměstí a tedy i bránou⁸⁹.

Další projektovanou zajímavostí byl průchod v blokové zástavbě v oblasti křižovatky ulic Šafaříkovy a 17.listopadu, kde místo dnešního soudu měl stát rozlehlý dům s průjezdem do nově navržené ulice. Ta by spojovala křižovátku s Jungmanovou ulicí v napojení na Denisovu ulici. Tedy pohledově by se hlavní tahy dopravy stáčely buď směrem k lípám Šafaříkovou ulicí, nebo směrem k Popovicím pokračováním ulice 17. listopadu a zároveň zůstávala možnost dostat se průjezdem přímou linkou až na Větrovské kruhové sídliště.

I v posledních dnešních letech často diskutovaná Tamlovka byla počítána se zastavěním, samozřejmě ale jen s omezením výšky, aby nově vzniklé objekty nezastínily malebné zadní trakty domů náměstí Svobody.

Pro představu typů zástavby vypracoval několik hrubých návrhů. Hlavní okružní komunikace kolem historického jádra měla být reprezentativní třídou, kde měly vyrůst pro město důležité veřejné budovy. Již zde stály školy (nám. Komenského – strojní průmyslovka, ul. Jiráskova – gymnázium, ul. 17. listopadu – biograf Český ráj, základní a mateřská škola, obchodní akademie). Proto například vytvořil studii pro stavbu v místech starého jezuitského dvora vedle gymnázia, která byla zasazena s ohledem na historickou zástavbu tak, aby nijak nerušila a zároveň byla vidět. Zde Musil zamýšlel novou budovu krajského soudu. Když se to tak vezme, už svými předchozími stavbami rodinných či

---

⁸⁸ CHODĚJOVSKÁ, Eva; KUDYN, Milan. *Čeněk Musil* : Regulační plán města Jičína z r. 1935. Praha : Historický ústav, r. 2009, ISBN 978-80-7286-158-3, s.21

⁸⁹ Tamtéž, s.27,39

činžovních domů z předchozích let dal jakýsi průměr nebo ukázkou⁹⁰, jak by se mělo stavět i v jiných lokalitách, kde byla jasně určena nivelita a typ zástavby (př. vrch Čerov – horní část pouze jako vilová čtvrť).

5.2.2.3 Zeleň

Na zeleň Musil vždy kladl velký důraz. Prakticky všechny ulice měly navrženo oboustranné stromořadí. Každé předměstí mělo jedno nebo více zelení osázené náměstí. Do projektu bylo zakomponováno i značné rozšíření stávajícího hřbitova, na vrších Čerov a Šibeňák s rozsáhlou lesoparkovou úpravou, která dodávala zároveň další veřejné klidové pěší zóny⁹¹.

Vrch Čerov i Šibeňák byly do té doby jen neupravovaným kusem přírody, který Musil ve svém návrhu přepracoval na v lesoparky s mnoha vyhlídkami a procházkovými stezkami. Také lokality kolem rybníka Kníže a inundačních území řeky Cidliny za rybníkem nebo v místech Pražského předměstí se počítalo se rozsáhlou parkovou úpravou. Takto bylo dosaženo dostatečného množství zeleně, aby občané města i zavítavší turisté měli dobrý pocit z prostředí, ve kterém se nacházejí, v každé části města.

Zajímavým počinem Čenka Musila, který vznikl souběžně s regulačním plánem, byla úprava zámecké zahrady v mezích hradební zdi. Ta byla do značné míry zpustlá s mnoha dožilými hospodářskými budovami a vlastně pro veřejnost uzavřená. To se muselo změnit. A tak ve smyslu regulačního plánu Musil spolu se zahradním architektem Duchač-Vyskočilem v r. 1937-40 vytvořili ze zámecké zahrady průchozí městský park, který si zároveň Musil mohl připsat na seznam k ostatním navrženým zelením regulačního plánu. Všechny polozbořené hospodářské stavby byly odstraněny, aby vynikla krásná hradební zeď, ve které z ulice Smiřických byl proražen vstup. V parku byly zakomponovány další architektonické prvky jako např. masivní kamenné schodiště spojující horní a dolní zahradu, kamenné balustrádové zábradlí horní terasy nebo bazének s fontánkou uprostřed dolní terasy, které byly však citlivě zapuštěny do historického prostředí⁹².

---

⁹⁰ Dostupné pohodlné bydlení s jednoduchými účelovými tvary bez přezdobených fasád – žádná uniformita, ale střídma ale nenudná elegance např. RD nebo 2RD v Bolzánově ulici, činžovní Živnodomy v Denisově ulici

⁹¹ CHODĚJOVSKÁ, Eva; KUDYN, Milan. *Čeněk Musil : Regulační plán města Jičína z r. 1935*. Praha : Historický ústav, r. 2009, ISBN 978-80-7286-158-3, s.51

⁹² KUDYN, Milan. *Architekt Čeněk Musil a jeho meziválečná tvorba v Jičíně*. Olomouc, 2006. Bakalářská práce. FF UP 2006, SOKA Jičín, sign. V/6-443, s.18; Státní okresní archiv Jičín, fond Kroniky Města Jičína, r. 1957, s. 177

5.3 Zhodnocení

Podrobný regulační plán byl dopracován do všech detailů – kde jaká zástavba, do jaké výšky i rozsahu s ohledem na okolní stávající zástavbu a výšky jejich předělových říms. Velice podrobně domyšleny uliční vztahy v kombinaci s klidovými zónami a zelení. Čeněk Musil z něj vytvořil velmi zdařilý komplexní návrh, který byl projektovaný na reálně velké dvacetitisícové město bez ztráty své historické identity. Vše mělo ladit, působit přívětivě a mile na pohled bez nesymetrických divností, které by rušily celkový dojem a mohly se stát nadčasovými a zůstat funkčními i na mnoho desítek let.

Čeněk Musil se nepochybně inspiroval mnoha architektonickými styly a názory významných osobností té doby jako byly např. Josef Gočár, Pavel Janák, Jan Kotěra, Vlastimil Hoffman, Bedřich Feuerstein, Zdeněk Wirth a další, ale nikdy nepracoval čistě otrocky v nějakém stylu. Vždy si s lehkostí převzal nějakou myšlenku, která se mu líbila, a tu pak zakomponoval do své práce, aniž by nějak poškodil kontinuitu svého výtvarného projevu a tvůrčí osobitosti. Ve svém regulačním plánu město Jičín zmodernizoval a přetvořil z malého venkovského městečka město s velkoměstskými rysy, aniž by ztratilo krásu a ducha venkovského sídla. Katastr Jičína tehdy čítal cca 796 ha s asi třetinovým zastavěním. Musil svým plánem obsáhl asi 600 ha⁹³, což ukazuje na úctyhodné dílo.

---

⁹³ CHODĚJOVSKÁ, Eva; KUDYN, Milan. *Čeněk Musil* : Regulační plán města Jičína z r. 1935. Praha : Historický ústav, r. 2009, ISBN 978-80-7286-158-3, s.18

6 Město po II. světové válce

Čeněk Musil zemřel v r. 1947 a s ním i jeho vliv na pozdější vývoj. Válečná doba výstavbu a celkový rozvoj města utlumila. Po válce se hospodářský růst velmi těžko rozbíhal. Z původních myšlenek Čenka Musila je dnes torzo z velké části znehodnocené socialistickou výstavbou, a tak nadčasová funkčnost jeho regulačního plánu ani nedostala možnost být vyzkoušena.

6.1 Bytová krize

Bytová krize se po 2. sv. válce brzy znovu projevila. Těsně po ní sice hodně lidí odešlo do pohraničí, ale v 50. letech vlivem nově zavedené družstevní zemědělské výroby začalo čím dál více lidí z okolí dojíždět do Jičína jako do centra průmyslové výroby a služeb za prací. Ti se samozřejmě po čase chtěli v Jičíně usadit. A bytová krize tu byla zas a v mnohem větší míře. K tomu přispěl i fakt, že od r. 1960 až do r. 1980 se k městu Jičín připojily okolní malé obce: Soudná (r. 1960), Sedličky (r. 1960), Robousy (r. 1975), Popovice (r. 1976) a na přechodnou dobu i Úlibice (r. 1980)⁹⁴.

Počet obyvatel dle Historického lexikonu obcí a ČSÚ činil⁹⁵ :

ROK	OBYVATEL	ROK	OBYVATEL
1950	11034	1990	17328
1965	12054	2000	16609
1970	12454	2005	16248
1975	13334	2010	16646
1980	16008	2013	16300

Zde je vidět obrovský nárůst obyvatel v 80. a 90. letech, což odpovídá i masivní typizované výstavbě města socialistické éry.

⁹⁴ KŮČA, Karel; MLEZIVA, Štěpán. *Historický lexikon městysů a měst : Vývoj postavení a funkce městských sídel v dějinách územního plánování českých zemí od r. 1850 do současnosti.* [b.m.] : Baset, r. 2009, ISBN 80-7340-092-8, s.306

⁹⁵ Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005, Praha : Český statistický úřad, Daranus, r. 2006, ISBN 80-2501310-3

ČSÚ, Statistické údaje obcí okresu Jičín .cz0522. [online], [cit. 2012-12-01]. Dostupný z : https://www.czso.cz/staticke/cz/obce_d/index.htm

Na takový nápor obyvatel znovu nebyl Jičín připravený. Chyběly tu nejen byty, ale i veškerá s tím související infrastruktura – nedostatek kapacit škol, školek, zdravotnických zařízení, služeb, ale také nedostatečné kapacity pitné vody a kanalizačních přípojek. Dokud se nedořešilo toto, nemohlo se stavět.

6.2 Vodovod a kanalizace

Vodovod byl v Jičíně už od 16. stol., ale nová doba vyžadovala větší komfort (vodovod až do bytu) a tudíž i více vody. Jičín měl dvě studny ve Studeňanech, které začaly konci 30. let nedostačovat. Proto se v r. 1940 nechala vyhloubit třetí studna⁹⁶. To ale s novou výstavbou a rozšiřujícím se průmyslem brzy zase nedostačovalo⁹⁷. Nový zdroj z Lužan byl napojen v r. 1961. Situace se sice zlepšila, ale problém vyřešen nebyl. Další nové průzkumy našly velmi vydatný zdroj v Mlázovicích, kde byl v letech 1969-74 vybudován přivaděč⁹⁸. Další zdroj byl přiveden o kousek dál z Lázní Bělohrad, kde museli v r. 1980-83 postavit přívodní řád, který pak zásoboval obce Valdice, Úlibice, Popovice, Mlázovice, Kamenici a samotné Lázně Bělohrad⁹⁹. To i fakt, že po 90. letech velkoobjemová stavební činnost více méně utichla, vodovodní situaci Jičina prozatím vyřešila.

Problém však byl i s kanalizací, která byla vlastně nijaká. Cidlina byla i po realizaci projektu Ing. Bedřicha Peka (návrh z r. 1907) vlastně takovou odvodnicí splašků. Ty se do ní vyústovaly z kanalizačních sběračů na třech místech - u Čejkovic, obchodní školy a pod Knotkovou továrnou dnešním Agrostrojem. To ale neřešilo nic. Projekt byl navíc už od 20. a 30. let kapacitně nedostačující. Proto v r. 1934 vyvstal nový projekt Ing. Smetany, který již počítal s čistírnou odpadních vod¹⁰⁰. Ta ale v dalších letech postupně přestávala dostačovat nejen z kapacitních důvodů, ale potřebovala i modernizaci. V r. 1986 se začala připravovat výstavba nové čistící stanice, která byla zahájena v r. 1989 a dokončena v r. 1993. Ta je umístěna na nejnižším místě, tedy na jižním okraji města v meandru Cidliny¹⁰¹.

---

⁹⁶ Státní okresní archiv Jičín, fond Kroniky Města Jičína, r.1940-45 s. 9

⁹⁷ BARTOŇ, Miroslav. *Jičín : Příspěvek k dějinám hospodářského vývoje města od konce 19. stol. do současnosti*. Jičín : Knihovna Václava Čtvrťka, r. 2008, ISBN 978-80-254-3271-6, s. 12

⁹⁸ Tamtéž, s.13

⁹⁹ Tamtéž, s.14

¹⁰⁰ Tamtéž, s.15

¹⁰¹ Tamtéž, s.16

6.3 Výstavba

První byty po válce byly vystavěny na nábřeží Cidliny (čp. 50,51) a na Nové Městě v Polní ulici (čp. 30a,30b) a dva domy v ulici Českých bratří (ČSD). Využívalo se proluk v již zastavěném území a pak dokončením některých ulic. Tak se doplnily ulice Bolzánova, Českých bratří, Vrchlického a dalších a byla zlikvidována Vagónová kolonie¹⁰².

Po vyřešení vodovodních a kanalizačních problémů začala postupná velkoobjemová výstavba bytů. Jen díky Dr. Jaroslavu Wagnerovi, který prosadil v Jičíně městskou památkovou rezervaci (v r. 1956 na zkoušku na deset let, v r. 1967 definitivně¹⁰³), nebylo historické centrum přímo zasaženo.

6.3.1 Sídliště U Stadionu

Pouze fakt bytové krize tlačil vedení města k až necitlivým výstavbám, jen aby byla uhašena bytová žízeň. Což se hned ukázalo na prvním výsledku této stavební činnosti města v 50. - 60. letech. V r. 1959 vzniklo sídliště U Stadionu (jižně u stadionu)¹⁰⁴, kde byly vystavěny pouze byty bez plánovaného zázemí (centrálního domu služeb, parku, jeslí). Jen byty v panelových unifikovaných vysokopodlažních domech navýšených o několik pater oproti původnímu plánu. Z komplexního řešení v r. 1964 bylo vystavěno a předáno do užívání pouze bytové torzo bez občanské vybavenosti – tedy jen 7 bytových domů¹⁰⁵.

6.3.2 Sídliště Husova I

Následovala další etapa sídliště Husova I, která navazovala na sídliště U Stadionu a byla oddělena od železniční trati blokem garáží. Bohužel velmi výraznou dominantou této lokality se stal tzv. Věžák, který je zároveň pravděpodobně nejvyšší stavbou dodnes. Započalo se stavět v r. 1971 a dokončeno bylo v r. 1976. Sídliště Husova I čítalo 11 bytových domů¹⁰⁶.

---

¹⁰² BARTOŇ, Miroslav. *Jičín : Příspěvek k dějinám hospodářského vývoje města od konce 19. stol. do současnosti*. Jičín : Knihovna Václava Čtvrťka, r. 2008, ISBN 978-80-254-3271-6,s.41; Státní okresní archiv Jičín, fond Kroniky Města Jičína,r. 1947-49s.71,73,100

¹⁰³ Národní památkový ústav, úop Josefův, archiv dokumentace chráněných území : Výnos MK ČSR čj. 16.417/87-VI/1 ze dne 21.12.1987 o prohlášení historických jader měst ... za památkové rezervace

¹⁰⁴ Státní okresní archiv Jičín, fond Kroniky Města Jičína,r. 1959, s.162

¹⁰⁵ BARTOŇ, Miroslav. *Jičín : Příspěvek k dějinám hospodářského vývoje města od konce 19. stol. do současnosti*. Jičín : Knihovna Václava Čtvrťka, r. 2008, ISBN 978-80-254-3271-6,s.43

¹⁰⁶ Tamtéž,s.43

6.3.3 Sídliště Husova II

Třetí část tohoto sídlištního komplexu Husova II navazující přímo na Husovu ulici vznikla o něco později. Podél Husovy ulice stálo pár starých domků a malá zahrádkářská kolonie, které musely ustoupit nové výstavbě. S demolicí se začalo v r. 1975 a třetí etapa sídliště Husova II byla dokončena v r. 1979, čímž se uzavřel obrovský bytový komplex s celkem 1372 byty¹⁰⁷. Domy čp. 843-846 (tzv. Kravín) byly ale záhy dodatečně dostavěny na úkor volných ploch, hřišť a vzhledu sídliště. Slibovaná základní škola musela vzniknout v místech zchátralého jezuitského dvora vedle gymnázia. Ostatní služby prostě chyběly.

6.3.4 Sídliště Čeřovka II

V té době výstavba rodinných domů velmi pokulhávala. Zájem byl, jen nebylo rozhodnuto, kde se může stavět. Jako ideální místo se určil nezastavěný prostor Čeřovky. Stávající čtvrtkruhové ulice byly v duchu regulačního plánu Čeňka Musila kruhově prodlouženy do půlkruhů. Jen zástavba se mírně lišila. V dolní části lokality vznikly unifikované řadové rodinné domky a hřiště, se kterým Musil počítal, bylo zrušeno s tím, že se staví stadion v lípách. Vznikly tak další ulice Janáčkova, Čeňkova, Erbenova, V. Dobiáše, U Lomu a prodlouženy stávající ulice Pod Čeřovkou, Jaselská a Štrauchova. S výstavbou bylo započato v r. 1977 a postupně zastavěno o 4 roky později¹⁰⁸.

6.3.5. Sídliště Letná

Aby se doplnila zástavba ze 30. let, byla uvolněna zástavba i v místech Holínského předměstí, kde postupně vznikly ulice Seifertova, J. Š. Kubína a další. Zde se stavěly nejen rodinné domy (110 ks) a pár nižších bytových domů (6 ks), ale také tu vyrostly dva průmyslové podniky ZPA a Spofa Dental, které tu dle starého Musilova regulačního plánu neměly být. Zde ale na rozdíl od sídlišť Husova I a II byla vystavěna i školka a malá potravinová samoobsluha¹⁰⁹.

6.3.6 Žižkovo náměstí

V rámci nové bytové výstavby se musela také řešit i „modernizace“ vzhledu města, na což doplatily v r. 1966 na Žižkově náměstí starý roubený hostinec U Žďárských čp. 15 a

---

¹⁰⁷ BARTOŇ, Miroslav. *Jičín* : Příspěvek k dějinám hospodářského vývoje města od konce 19. stol. do současnosti. Jičín: Knihovna Václava Čtvrka, r. 2008, ISBN 978-80-254-3271-6, s.48,49

¹⁰⁸ Tamtéž, s.44

¹⁰⁹ Tamtéž, s.45

Novotného řeznictví čp. 17, který stál za ním. Místo prodloužení ulice Tylovy dle projektu Musilova regulačního plánu, tu vyrostli dům s 27 bytovými jednotkami, lékárnou a obchodem s elektrospotřebiči. Tak byla v r. 1973 „modernizace“ vzhledu Žižkova náměstí dokončena¹¹⁰.

6.3.7 Sídliště Nové Město – Jih

V 70. letech se ale stavělo především na Novém Městě, bohužel se stejnou „modernizací“. V r. 1968 se začalo hromadně bourat domy jižně od Lidického náměstí. Nejenže v nejbližším sousedství náměstí vyrostli mezi lety 1971-74 vysoké panelové domy, ale na jižním okraji města začalo vznikat sídliště Nové Město – Jih, které svou přehnanou výškou naprosto zničilo malebnou siluetu města. Výstavba začala v r. 1986 a postupně vystavěla 482 bytů ve dvou čtyřpodlažních a osmi šestipodlažních domech. Vyšší zástavba v této lokalitě nebyla povolena kvůli náletovému koridoru nedalekého vokšického letiště. Vše dokončeno v r. 1988. Před tím zde ale byla povolena i drobná výstavba rodinných domů v prostoru mezi ulicemi Hofmanovou, U Tržiště a Pražskou, což nevytváří tak úplně logický celek¹¹¹.

6.3.8 Sídliště Nové Město – Sever

V 80. a 90. letech pokračovala výstavba v severní části Nového Města. Velké množství starých přízemních domků muselo být demolováno pro výstavbu dalších typizovaných panelových bytových domů. Najednou tak zmizela do nenávratna ulice Říční a kompletně vybourána ulice Butovská a Zahradnická. Postiženy byly i částečně ulice Dlouhá, Pod Koželuhu, severní strana Lidického náměstí, část Ruské ulice a dva domy na nábřeží Army Geisslové. Plánované výstavbě však nedošlo. Na počátku r. 1990 byla výstavba zastavena a realizovány byly už jen započaté stavby – 2 bloky v pokračování Barákovy ulice. Tak tu zůstaly volné plochy původně socialistickou direktivou nařízené k zastavění panelovými domy, ty plochy, které Čeněk Musil počítal jen s drobnou zástavbou kvůli těsné blízkosti historického jádra města, ale už znehodnocené již dostavěnými bytovými domy. Po realizaci výškové budovy soudu v r. 1974¹¹² při patě nejcenější části města, to už bylo stejně jedno. Přesto v r. 1991 vypsal městský úřad

---

¹¹⁰ BARTOŇ, Miroslav. *Jičín : Příspěvek k dějinám hospodářského vývoje města od konce 19. stol. do současnosti*. Jičín : Knihovna Václava Čtvrťka, r. 2008, ISBN 978-80-254-3271-6, s.45

¹¹¹ Tamtéž, s. 50

¹¹² Státní okresní archiv Jičín, fond Kroniky Města Jičina, r.1974, s.2

architektonickou soutěž na tuto oblast pro vytvoření studie, která měla zhodnotit a navrhnout podmínky zástavby. Bylo jasné, že díky panelové výstavbě v Barákově ulici nemá smysl, oklešťovat zbytek území výrazně nízkou nivelační normou. A tak během doby od konce 90. let 20. stol. až do r. 2011 se toto území postupně pomalu zastavělo bytovými domy s vnitřními otevřenými dvory, které aspoň trochu připomínají Musilovy ideje.

6.3.9 Neuskutečněná sídliště

6.3.9.1 Sídliště Riegrova

V době, kdy nebylo ještě hotovo sídliště Husova I, už se přemýšlelo nad další variantou. Návrh zahrnoval území mezi ulicemi Fügnerovou, Jungmanovou, Riegrovou a 17. Listopadu. Počítalo se, že by tu mohlo vzniknout cca 360 nových bytů. Jediné, co zachránilo tuto lokalitu od panelového zla, byla paradoxně stará provozovna uhelných skladů se železniční vlečkou, jejíž přemístění na jiné místo by bylo příliš drahé. Takže usnesením ze dne 1. 8. 1968 bylo toto hrozící řešení zamítnuto¹¹³.

6.3.9.2 Sídliště Na Vrchách

Dalším sídlištěm, se kterým bylo počítáno, byla lokalita Na Vrchách. Což bylo území mezi ulicemi Raisovou, silničním obchvatem a ulicí M. Koněva, kde se počítalo s cca 939 byty a plnou občanskou vybaveností. Záměr však narazil. Místní kvalitní zemědělsky využívaná půda byla nakonec vyjmuta ze seznamu možných zastavitelných území obce¹¹⁴.

V nové nejbližší době se stavělo již méně. Bytová výstavba na nějakou dobu uhasla rokem 2011 na Novém Městě – Sever a jinde nezačala. Až letošní rok 2015 zase trochu otevřel vrátka bytové výstavbě. Dnes se dostavuje bytový dům v proluce Ruské ulice vedle čp. 44 a stavba hotelu na Tamlovce také již finišuje. Stavba rodinných domků se sice na chvíli rozhořela v ulicích K Vápenkám a v Soudné a v r. 2007 v tzv. Alanových sadech, ale jinak hromadnější výstavba ustala.

---

¹¹³ BARTOŇ, Miroslav. *Jičín* : Příspěvek k dějinám hospodářského vývoje města od konce 19. stol. do současnosti. Jičín: Knihovna Václava Čtvrka, r. 2008, ISBN 978-80-254-3271-6 ,s. 48

¹¹⁴ Tamtéž, s. 49

6.3.10 Sportovní areál

Významnou stavbou pro Jičín se v nové době stal sportovní areál stadionu s komplexem budov tělocvičen, plaveckého bazénu a výškové budovy hotelu Start, který vznikl svépomocí v tzv. akcích Z během let. 1968-1975. Původní návrh byl mnohem velkorysejší, ale i takhle komplex zabírá velkou plochu vedle sídliště příznačně nazvané U Stadionu naproti kasárenským budovám¹¹⁵.

6.4 Průmysl

Během doby od konce války Jičín ve smyslu průmyslové výroby povyrosl. Bohužel ale nedodržel původně plánovanou průmyslovou oblast kolem železničního nádraží, ale rozmístil se i do lokalit, které k tomu nebyly prioritně určeny. Je to například již zmiňovaná oblast Holínského předměstí – podniky ZPA a Dental, ale především lokalita Větrov, kde se usídlily velké a pro město důležité podniky Continental Teves (od r. 1995, 8ha), Preimesser, AEG (dnešní Hydra) a ČSAD a Cargo s velkým společným vozovým parkovištěm. Jejich místa byla původně určena k bytové i drobné zástavbě, ale s novou dobou muselo i město ze svých požadavků ustoupit pro lepší hospodářský výsledek, které tyto podniky jistě přinesly.

6.5 Autobusové nádraží

Dalším stavebním počinem bylo vybudování autobusového nádraží, které doby prakticky nebylo. Od r. 1940 rozmístěny jednotlivé zastávky v různých ulicích a před vlakovým nádražím. V r. 1953 ale město rozhodlo o stávajícím umístění, tedy naproti Agrostroji u ústí popovické silnice, kde původně stály uhelné sklady a zahradnictví. Původní projekt byl sice propracovaný, ale drahý, tak byly vystavěny jen dva nástupní chodníky s oboustranným příjezdem a místem pro parkoviště, jak je tomu dodnes. Do provozu bylo předáno v r. 1959¹¹⁶.

6.6 Doprava

Intenzita dnešního provozu je mnohonásobně větší než z doby před 2. sv. válkou. Také rozsah města není stejný, cca odpovídá území, které se ve 30. letech plánovalo

---

¹¹⁵ BARTOŇ, Miroslav. *Jičín : Příspěvek k dějinám hospodářského vývoje města od konce 19. stol. do současnosti*. Jičín: Knihovna Václava Čtvrťka, r. 2008, ISBN 978-80-254-3271-6 ,s.54-55

¹¹⁶ Tamtéž, s. 29

zastavět. Dnes by nám ale tehdejší navrhovaná síť komunikací nestačila. I když myšlenka jakýchsi vnitřních obchvatů byla vlastně velmi podobná návrhům, které se řešily v nové době. My jen dnes zápasíme s mnohem větší hustotou dopravy. A protože už v 70. letech občané města velmi problém řešit. Nebylo to lehké. Pro odklon především dálkové tranzitní dopravy vyvstaly dvě varianty – severní a jižní. Jižní varianta obíhala město od Holína k Čejkovicím v jižním zaoblení před Popovicemi a Moravčicemi až k Úlubicím. Severní trasa byla uvažována od Čejkovic k Holínu, přes Kbelnici a za Čerovkou přes lípy přes rybník a vrch Šibeňák s vyústěním do robouské silnice. Bylo rozhodnuto pro jižní variantu s tím, že napojení trutnovské silnice severním okrajem Holínského předměstí bude řešeno samostatnou přípojkou. U Čejkovic došlo k vytvoření víceúrovňového křížení napojení směrů od Poděbrad, Hradce Králové a Mladé Boleslavi a připojení výjezdu z Jičína. Podobná zauzlení dostala i křížení u Robous a na Hurychovně u Holína. Zde se obchvat napojuje na novou komunikaci směr Mladá Boleslav. V prosinci r. 1983 byla stavba zahájena a v listopadu r. 1986 dokončena. Přípojka turnovské komunikace dokončena až v r. 1998.

Obchvat městu velice pomohl, ale nedořešil odvod dopravy ze směru od severovýchodu na Turnov a Valdice, odkud proudí stále velké množství aut. Tento problém a stále stoupající počet vozidel zhušťuje i provoz ve městě. Dnes ale oproti dřívějším dobám doprava přes náměstí není velká i díky tomu, že Valdická brána a Husova třída jsou již určeny jen pro pěší, a tak auta chtě nechtě musí stejně mimo centrum¹¹⁷.

6.7 Zhodnocení dnešního města v kontextu Musilova regulačního plánu

Komplexní dílo Čenka Musila bylo a je velkolepé. Myšlenky a nápady, které do něj zakomponoval, by mohly, kdyby nenastala doba socialistického temna, velice vyzdvihnout význam města v celostátním měřítku. Místo toho státní plánovací direktiva upřednostňovala kvantitu nad kvalitou i za cenu snížení úrovně bydlení v domech nahuštěných těsně na sebe bez další související infrastruktury a služeb. To je nejvíce vidět na množství zeleně a vzdušného prostoru mezi zástavbou. Čeněk Musil na toto velmi úpěnlivě pamatoval. Věděl, jak je to důležité. Na celém Novém Městě jedinou větší zelení je část Lidického náměstí a inundační území Cidliny. To stejné můžeme říci i o Holínském předměstí. Pražské předměstí má jen urnový háj a malé hřiště tzv. Matěják. Veškerou

---

¹¹⁷ BARTOŇ, Miroslav. *Jičín* : Příspěvek k dějinám hospodářského vývoje města od konce 19. stol. do současnosti. Jičín: Knihovna Václava Čtvrťka, r. 2008, ISBN 978-80-254-3271-6 ,s. 22-23

veřejnou zeleň v dnešním Jičíně reprezentují akorát lipové stromořadí, zámecký park, zalesněné špice vrchů Čerov a Šibeňák. Což je velmi málo.

Socialistická výstavba 80. a 90. let poškodila buď svým umístěním na nevhodném místě (panelové domy Nového Města - Sever) nebo přílišnými výškami siluetu města (sídliště Nové Město – Jih, výšková budova soudu u paty městských hradeb v pohledech na historické jádro města). Jediným místem, kde se původní koncept regulačního plánu Čeňka Musila nejméně oddálil, je vilová čtvrť Čerov. Část vznikla již ve 30. letech. Zbylá stávající zástavba si sice nechránila chvíli existující hřiště, ale vcelku dodržela předepsanou drobnou zástavbu (i když možná s malými výhradami na vzhled uniformních řadových rodinných domků). Také si ponechala koncept kruhových ulic, které tuto lokalitu vyzdvihuje. A protože část v místech dnešní zahrádkářské kolonie je ještě trvalou zástavbou nedotčena, může nás čekat zajímavé řešení.

6.8 Budoucnost města

6.8.1 Územní plán r. 1980

Dle územního plánu z 80. let¹¹⁸ (viz. příloha - obr. 7) mělo město i dále intenzivně řešit bytovou krizi výstavbou sídlišť. Do roku 1980 sice byla dokončena většina dnešních sídlišť, ale to nestačilo. Sídliště Nové Město – Jih a Sever ještě čekala na svůj vznik a v tomto územním plánu [dále jen ÚZ] již s nimi bylo počítáno. Celé Nové Město až k nově vzniklé obchvatové komunikaci mělo být zastavěno. Zamýšlelo se také se zastavěním zahrádkářské kolonie pod vrchem Čerov ze SZ strany, kde ale byla snad poprvé ponechána původní idea Čeňka Musila o radiálních a okružních vrstevnicových komunikacích respektujících tvar kopce. Občané však o své zahrádky neměli přijít. Počítalo se s nimi o kousek severněji, tedy hned vedle budoucího zastavěného území podél drobného levého přítoku Cidliny. Plánována byla také průmyslová zóna i s její dostupností z nové obchvatové komunikace. Počítalo se s napojením na mimoúrovňové křížení ve směru na Popovice, odkud by podjezdem a sjezdy z obou směrů obchvatu vedla silnice do středu průmyslové zóny v napojení na Hradeckou ulici v místě dnešní kruhové křižovatky U Václava. Další pokračování ve směru na Valdice ale nebylo navrženo, a tak severní varianta odklonu tranzitní dopravy stále nebyla dořešena.

---

¹¹⁸ Městský úřad, Odbor územního plánování a rozvoje města, archiv plánové dokumentace

Ač tehdejší doba byla spíše naladěna na kvantitu než na kvalitu, tento ÚZ aspoň částečně počítal i se zelení, i když většinou v místech pro výstavbu nevhodných. Parkovou úpravu měla dostat niva Cidliny mezi sídlištěm Nové Město – Jih a novou popovickou komunikací a nejbližší okolí rybníka Šibeňák od navrhovaného přemostění železniční tratě na spojnici ulic Husova a Hradecká až po Valdštejnskou lodžii, kde měla navazovat na oboru. Stávající ovocnářská školka tak měla zaniknout a pro blaho občanů ustoupit rozsáhlému veřejnému parku.

Některé tehdejší plány se ale dodnes neuskutečnily. Zahrádkářská kolonie na SZ straně vrchu Čerov je dodnes nezastavěna, i když i v novém ÚP¹¹⁹ se nadále počítá s jejím zastavěním v podobném rozsahu i navržení. Průmyslová zóna nedostala své přímé napojení na obchvat a parkové úpravy v nivě Cidliny a kolem rybníku Šibeňák v původním zamýšleném rozsahu až k Valdické oboře také nebyly realizovány. Částečná úprava kolem rybníku ale skutečně proběhla, ale jen v rozsahu od komunikace Hradecké ulice až po hráz rybníka. Niva Cidliny je dodnes jen loukou bez ničeho, ale v nových plánech je s tou parkovou i nadále počítáno.

6.8.2 Územní plán r. 2010

Město Jičín si vytvořilo již v r. 2004 strategický plán rozvoje města, který každým rokem aktualizuje. V plynulé návaznosti na něj se začal v r. 2005 vytvářet nový územní plán, který byl připomínkován veřejností v r. 2007 a schválen r. 2010¹²⁰. Stejně jako Regulační plán města Jičína od Čenka Musila i tomuto ÚZ trvalo 5 let, než vešel v platnost.

Navržené úpravy se týkají především ulic Na Hrádku, B. Němcové a ulice Butovské. Rozšíření ulice Na Hrádku na obousměrný provoz se zamýšleným možným křížením pěší komunikace od jezuitské koleje¹²¹ (které ale ve výkresové dokumentaci ÚP není zakresleno) a odbouráním památkově zajímavého trojobjektu tzv. Špalíčku v ulici B. Němcové by znamenalo plynulejší provoz v centru města. V tomto

---

¹¹⁹ ŠTĚRBOVÁ Petra, ŠILHÁNKOVÁ Vladimíra. 11 Vyhodnocení vztahu a dopadů územních a strategických rozvojových dokumentů (na příkladu obcí s rozšířenou působností v okrese Jičín) [online], 01.2011, [cit. 2015-05-09], Dostupné z : http://dspace.upce.cz/bitstream/10195/49166/1/11_Sterbova_Silhankova_Vyhodnoceni%20vztahu%20a%20dopadu%20uzemnich%20a%20strategickych%20dokumentu.pdf ,s.114

¹²⁰ Tamtéž, s. 114

¹²¹ Město Jičín. *Územní plán Jičín – opatření obecné povahy* : 1 Textová část – ÚP Jičín.pdf [online], 11.10.2010, [cit. 2015-05-08], Dostupné z : <https://www.mujiicin.cz/uzemni-plan-jicin-opatreni-obecne-povahy-c-1-2010/d-1102927> , s.8-9

bodě byla vize částečně již započata odbouráním jednoho ze tří objektů Špalíčku – čp. 55 klesl k zemi v červnu minulého roku¹²².

Dalším z návrhů nového ÚP je propojení a rozšíření severní části ulice Butovské s nábřežím Army Geisslové zprůjezdněním historického mostu pro automobilovou dopravu¹²³. Zde nejsou pohnutky zpracovatele ÚP pochopitelné. Most ze 30. let navržený Ing. Čeňkem Musilem není navržen na takový nápor dopravy a jeho historicko-estetická hodnota naprosto převyšuje důležitost automobilového propojení komunikací. Nota bene severní část Butovské ulice není nijak dopravně důležitou spojnicí a pěší využití naprosto dostačuje. A vzhledem k faktu, že se nacházíme v památkovém ochranném pásmu městské památkové rezervace, památková péče jistě tento krok jen tak nepovolí.

Dnešní ÚP ale na rozdíl od ÚP z r. 1980 již konečně řeší tranzitní dopravu ve směru na Valdice, tedy tzv. severní variantu obchvatu a spolu s tím i nebezpečné úseky jako např. křižovatku u Moravčic¹²⁴. Zde je zamýšlena mimoúrovňová křižovatka se sjezdy z obou směrů obchvatu v napojení na průmyslovou zónu města. Tak je možno elegantním způsobem vyřešit nebezpečnost křižovatky a zároveň zpřístupnit přímým napojením z obchvatu průmyslovou zónu a zbavit se tak i části nákladní dopravy v centru města. Severní varianta obchvatu by měla začít na kruhové křižovatce naproti halám firmy Continental, kam se automobil z obchvatu snadno dostane mimoúrovňovou křižovatkou formou sjezdu, a dál pokračuje severně podél Valdštejnské obory, Valdického rybníka, věznice v napojení na stávající komunikaci II/286 Jičín-Valdice až za obcí, kde by napojení bylo opět řešeno kruhovým objezdem. Tento obchvat by měl být podle plánu hotov v r. 2020¹²⁵.

---

¹²² Demolice byla uskutečněna 12.7.2014 (JIREŠ, Jan. Jeden dům ze Špalíčku v ulici Boženy Němcové šel k zemi. *Jičínský deník.cz*, [online], [cit. 2015-05-08], Dostupné z : http://jicinsky.denik.cz/zpravy_region/jeden-dum-ze-spalicku-v-ulici-bozeny-nemcove-sel-k-zemi-20140712.html)

¹²³ Město Jičín. *Územní plán Jičín – opatření obecné povahy* : 1 Textová část – ÚP Jičín.pdf [online], 11.10.2010, [cit. 2015-05-08], Dostupné z : <https://www.mujiicin.cz/uzemni-plan-jicin-opatreni-obecne-povahy-c-1-2010/d-1102927> , s.9

¹²⁴ Město Jičín. *Územní plán Jičín – opatření obecné povahy* : 2 Hlavní výkres.pdf [online], 11.10.2010, [cit. 2015-05-08], Dostupné z : <https://www.mujiicin.cz/uzemni-plan-jicin-opatreni-obecne-povahy-c-1-2010/d-1102927>

¹²⁵ Redakce. Obchvat z Robous na Valdice řidiči využijí asi v roce 2020. *Jičínský deník.cz*, [online], [cit. 2015-05-08], Dostupné z : http://jicinsky.denik.cz/zpravy_region/obchvat-z-robous-na-valdice-ridici-vyuziji-asi-v-roce-2020-20140806.html

6.8.3 Plánovaná výstavba

Kvůli světové finanční krizi od r. 2008 město příliš neinvestovalo a teprve v posledních letech znovu uvažuje o dalších stavebních počínech. Mezi nejdůležitější zamýšlené projekty patří přesun a výstavba nového autobusového nádraží, zastavění lokality po zbouraných objektech kasáren býv. vojenského areálu v ulici Československé armády a dokončení zástavby sídliště Nové Město - Sever.

Podle platného ÚP by se autobusové nádraží mělo přestěhovat do prostoru stávajícího nákladního vlakového nádraží, které je ale stále v majetku Českých drah¹²⁶ a zatím se jen jedná o jeho odkupu. Město pro návrh možného vzhledu nového autobusového nádraží využilo spolupráce s Technickou univerzitou v Liberci, která zadala své studentce architektury Zuzaně Koňasové toto téma ke zpracování bakalářské práce (viz. příloha – obr. 8). Její návrh se líbil, a tak město odkoupilo licenční práva a hodlá se jejím návrhem inspirovat. Dle městského architekta Radka Jiráňka je projekt velmi kvalitní. Zajímavým způsobem řeší napojení na sousední obchodní zónu Cipísek a dopravní obslužnost autobusů, která je vyvýšena nad terénem, aby neblokovala dostupnost obchodní zóny i z vedlejšího vlakového nádraží a naopak¹²⁷.

Projekt zastavění prostoru býv. kasáren je řešen už od r. 2013, kdy město vypsaló urbanisticko-architektonickou soutěž „o návrhu na budoucí podobu lokality Kasáren v Jičíně“¹²⁸. Tato lokalita se nachází v ulici Československé armády a plynule navazuje na vilovou čtvrť Čerovka. Tedy jedná se o velmi atraktivní lokalitu v rozsahu asi 8 ha kousíček od historického centra města, která by moha být v případě neregulované výstavby významným kazem na výrazu města. Proto se rada města rozhodla vymežit typ a rozsah zástavby, aby oblast nenarušila poklidný ráz této městské části. Od 90. let 20. stol. vojenský areál chátral a mezi lety 2012 a 2013 byly zdemolovány všechny objekty až na dvě krajní budovy ve směru do centra města. Jim město ještě hledá využití. Dle územní studie, kterou zpracoval vítězný tým soutěže - architektonický ateliér CUBOID

---

¹²⁶ ČÚZK : Nahlížení do katastru nemovitostí. [online], Platnost k 09.05.2015 16:27:01., [cit. 2015-05-08], Dostupné z : <http://nahlizeniidokn.cuzk.cz/ZobrazObjekt.aspx?encrypted=c4uK4nKXH4-Hms6ekg-f46m-nZjmti9qvsRMBcdWpOCuZnXtJZQT0TkAdAHj4kpLDEo9wsuXkwwiV4yqxi4OFZxdQ4LWJ7498XLbM7Wfv5c3ZtdczsRdwiBN4H5V4ISm>

¹²⁷ PRÝMKOVÁ Iva, ČERNÁ Tereza. Možnosti, jak bude vypadat nové autobusové nádraží. *Jičínský deník.cz*, [online], 7.5.2011 [cit. 2015-05-08], Dostupné z : http://jicinsky.denik.cz/zpravy_region/jicin-autobusove-nadrazi-rekonstrukce20110506.html

¹²⁸ Město Jičín. Na lokalitu kasáren je vypsalána urbanisticko-architektonická soutěž [online], 22.4.2013,[cit. 2015-05-08], Dostupné z : <https://www.mujiicin.cz/na-lokalitu-kasaren-je-vypsana-urbanisticko-architektonicka-soutez/d-1280893>

architekti¹²⁹ by se zde měly objevit tři typy staveb. Samostatné rodinné domky, které by měly přímo navazovat na stávající vilovou čtvrť, nízké bytové domy, které by dotvářely vedle zbylých kasárenských budov ulici Československé armády, a ve středu v prostoru mezi bytovými a rodinnými domy dva objekty občanské vybavenosti s veřejným zeleným prostorem (viz. příloha – obr. 9). Stávající zástavba by měla být oddělena od nově vzniklých rodinných domů novou ulicí, ostatní ulice budou na stávající navazovat.

Zatím posledním důležitým stavebním počinem se má stát dozastavění lokality sídliště Nové Město – Sever – vnitroblok 11 a 12, která je připravovaná už od r. 2011¹³⁰. Jedná se o oblast mezi ulicemi Dlouhá a Pod Koželuhy východně od Lidického náměstí (viz. příloha – obr. 10). Dnes je zde ještě pár starých drobných domků, které jsou již v jednání o odkupu. Dle zákresu studie se zde počítá s bytovou zástavbou max. čtyřpodlažních domů o velikosti menších bloků, které by neměly působit příliš hřmotně, výrazně nepřevyšovaly stávající okolní zástavbu a pohledově nenarušily siluetu města. Stavba byla započata již v minulém roce a dnes již stojí první z objektů na st.p.č. 4360. Dokončení stavby bude pravděpodobně ovlivněna rychlostí výkupu pozemků.

---

¹²⁹ Město Jičín. 04 Územní studie Kasárna Jičín [online], cit. 2015-05-08], Dostupné z : <https://www.mujičin.cz/04-uzemni-studie-kasarna-jicin/ds-29587/p1=58728>

¹³⁰ Město Jičín. Regulační plán „Jičín – Nové Město lokalita Lidické náměstí – východ“ [online], 6.6.2011 cit. 2015-05-08], Dostupné z : <https://www.mujičin.cz/regulacni-plan-jicin-nove-mesto-lokalita-lidicke-namesti-vychod/d-709654>

Město Jičín. Sídliště Nové Město Sever, úprava vnitrobloku 11 – 12 : A – průvodní zpráva.pdf [online], cit. 2015-05-08], Dostupné z : <https://www.mujičin.cz/sidliste-nove-mesto-sever-uprava-vnitrobloku-11-12/d-1197502>

7 Závěr

Jak píše Wagner ve své knize Jičín, první písemná zmínka o městě pochází z r.1304 a jeho význam po staletích rychle stoupal¹³¹. Dnes sice Jičín z celorepublikového hlediska není příliš významným městem, ale dle regionálního měřítka stále plní svou důležitou roli spádové a správní obce celého bývalého okresu. Denně sem přijíždí mnoho set lidí za prací, nákupem, do školy, za turistikou anebo zde přestupují na další spoj do větších měst. Nejbližšími velkými městy jsou Mladá Boleslav, Liberec, Hradec Králové a Trutnov. Ty jsou však vzdálené od města kolem 50 km, což Jičínu umožňuje si i nadále ponechat svou osobitost maloměsta a zároveň být sídlem pro region důležitých úřadů a škol.

Stejně tak ani Čeněk Musil není z celorepublikového hlediska příliš známým architektem, ale pro město nepostradatelným významným představitelem stavebního vývoje. Jeho realizované projekty i nadále příjemně dotváří charakter města. Jako důkaz můžeme uvést i to, že mnoho obyvatel netuší, že průchod mezi kostelem sv. Jakuba a zámek do zámeckého parku není původní, ale je dílem Čenka Musila, i přestože na hlavním klenáku vstupního portálu je vyryt rok 1940. To je důkazem toho, jak dokonale uměl Čeněk Musil skloubit historickou a novodobou zástavbu tak, aby nijak nerušila a plynule zapadla do daného kontextu. Také díky perfektně zvládnuté regulaci řeky Cidliny nebo promyšleným napojením jednotlivých předměstí novými ulicemi nebylo nikdy třeba něco přestavovat nebo zásadně měnit. A i přes značné problémy města (především bytové a dopravní) si Čeněk Musil ponechal nadhled a město komponoval i s určitou dávkou romantiky odrážející se v pohledech na město a množstvích odpočinkových zón. Tím tak nezničil historický ráz centra města a dovolil pozdější vznik památkové rezervace. A tak i dnes přes všechny socialistické zásahy do stavebního vývoje města je stopa Čenka Musila stále znatelná a stále více lidí začíná chápat jeho ideu o nutnosti nejen reprezentativnosti, funkčnosti ale i malebnosti pro život ve městě. I když tyto myšlenky nejsou původem jeho vlastní, ve svých návrzích je pevně ukotvil a tím se staly nadčasové i pro město Jičín. Dnešní architektonické studie a urbanismus obecně již pochopily, že bez některých prvků a kvalit se pohodlně a příjemně žít nedá. Proto i dnešní nové stavební projekty města ukazují, že se Jičín ubírá správným směrem.

Práce měla za úkol porovnat a zhodnotit stavební vývoj města v historických souvislostech se zaměřením na myšlenky Čenka Musila, které zakomponoval do svého

---

¹³¹ WAGNER, Jaroslav. *Jičín*. Praha : Odeon, r.1979. edice Památky, řada Městské památkové rezervace, sv.č. 3, s.9

Regulačního plánu. Jasně prokázala, že i po tolika letech je Musilova práce kvalitní a měla správně nastavenou dlouhodobou perspektivu, na které se dá stavět i ještě dnes. I když dnešní situace a podmínky, se kterými se město musí vypořádat, nejsou stejné, některé myšlenky z jeho práce přeci jenom stále inspirují.

8 Přílohy

Obr. 1 : Sebregondiho plán nad stávající katastrální mapou (M1 : 5000)

Obr. 2 : plán města Jičína z r. 1903 nad stávající katastrální mapou – rozsah tehdejší zástavby před regulačním plánem z r.1935

Obr. 3a : regulační plán B. Peka z r. 1890 nad stávající katastrální mapou se zvýrazněním regulačních čar (M 1 : 7000)

Obr. 3b : detail okolí Valdštejnského náměstí regulačního plánu B. Peka z r. 1890 nad stávající katastrální mapou se zvýrazněním regulačních čar (M 1 : 2000)

Obr. 4 : Zákrejsův plán z r. 1928 nad stávající katastrální mapou (M 1 : 10000)

Obr. 5a : překreslený regulační plán Č.Musila z r. 1935 nad stávající KM, celkový pohled

Obr. 5b : překreslený regulační plán Č.Musila z r. 1935 nad stávající KM, detail s obrázkem navrhovaného náměstí v místě dnešního sportovního areálu

Obr. 5c : překreslený regulační plán Č.Musila z r. 1935 nad stávající KM, detail s obrázkem navrhovaného parku na Javůrkově louce a pohled na Komenského náměstí

Obr. 5d : překreslený regulační plán Č.Musila z r. 1935 nad stávající KM, detail s obrázkem navrhované křižovatky v místě dnešní budovy soudu a pohled na ulici Pod Koštofránkem

Obr. 5e : překreslený regulační plán Č.Musila z r. 1935 nad stávající KM, detail s obrázkem navrhovaného přemostění nové komunikace v místě dnešního údolí Šibeňák

Obr. 6 : Císařský otisk stabilního katastru z r. 1842 podsvícený pod stávající katastrální mapu (M 1 : 6000)

Obr. 7a : komplexní urbanistický návrh územního plánu z 80.let 20.stol.,SV část města (M 1 : 17000)

Obr. 7b : komplexní urbanistický návrh územního plánu z 80.let 20.stol., JV část města (M 1 : 20000)

Obr. 8 – Územní plán města Jičína – hlavní výkres 1 : 5000 (r. 2010)

Obr. 9 – Návrh realizace nového autobusového nádraží, výkresy z bakalářské práce Zuzany Koňasové

Obr. 10 – Vítězný návrh urbanisticko-architektonické soutěže Kasárna Jičín - CUBOID ARCHITEKTI s.r.o.

Obr. 11 – grafické znázornění návrhu zástavby sídliště Nové Město – Sever, vnitroblok 11 – 12 (Ateliér Zidka, architektonická kancelář, s.r.o.)

9 Použité prameny a literatura

8.1 Prameny :

Císařský otisk stabilního katastru z r. 1842, Stadt Gitschin . [online], [cit. 2015-04-27]. Dostupný z : http://archivnimapy.cuzk.cz/cio/data/main/cio_query_01.html?mapno_cm=c2890-1

PEK, Bedřich. Regulační plán města Jičína z r. 1890. Regionální muzeum a galerie v Jičíně, Fond map a plánů, sign. B 242 a-b, 2 části, 1 : 14000

Státní okresní archiv Jičín, fond Kroniky Města Jičína, r.1918-2000 kn.č. 256-265

Státní okresní archiv Jičín, fond Archiv města Jičína, kart.č. 189, 190, 206, 289, 395, 679

Státní okresní archiv Jičín, fond Čeněk Musil, kart.č.. 29, 40, 48, 82, 151, 160, 164, 201, 229

Státní okresní archiv Jičín, fond KČST Jičín, inv.č. 82, k. 5, Orientační plán města Jičína z r. 1916, černobílý tisk 1 : 7500

Státní okresní archiv Jičín, fond Soudobá dokumentace, sign. VI/8-p/27, Katastrální plán města Jičína z r. 1912

ZÁKREJS, Vladimír. Generální návrh upravovacího plánu města Jičína z r. 1928, 1 : 2880, At: Regionální muzeum a galerie Jičín, Fond mapy a plány, nesign.

Územní plán města Jičína z r. 1980. Městský úřad, Odbor územního plánování a rozvoje města, archiv plánové dokumentace.

8.2 Literatura :

BARTOŇ, Miroslav. *Jičín : Příspěvek k dějinám hospodářského vývoje města od konce 19. stol. do současnosti*. Jičín : Knihovna Václava Čtvrťka, r. 2008, ISBN 978-80-254-3271-6 (použité informace odpovídají vzpomínkám místních obyvatel)

Budujeme jičínský kraj. Jičín : Okresní výkonný výbor Československé strany národně socialistické, r. 1946, knihovna SOkA Jičín

FRANCEK, Jindřich. *Jičín*. Praha-Litomyšl : Paseka, r. 2004. Zmizelé Čechy. SBN 80-7185-682-7

FRANCEK, Jindřich. *Dějiny Jičína*. Praha : Rybka Publishers, r. 2010 , ISBN 978-80-87067-81-9

Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005, Praha : Český statistický úřad, Daranus, r. 2006, ISBN 80-2501310-3

HLEDÍKOVÁ, Zdeňka; JANÁK, Jan; DOBEŠ, Jan . *Dějiny správy v českých zemích od počátku státu po současnost*. Praha : Nakladatelství Lidové noviny, r. 2007 , ISBN 978-80-7106-906-5

HORÁKOVÁ, Hana. *Ulicemi Jičína*. 1. vydání. Okresní muzeum a Spolek občanů a přátel města Jičína. Turnov : Tiskárna Novotný, r.1993. ISBN

CHODĚJOVSKÁ, Eva; SEMOTANOVÁ, Eva. *Jičín*. Praha : Historický ústav AV ČR, r. 2008, Historický atlas měst České republiky v. č. 18. ISBN 978-80-7286-114-9

CHODĚJOVSKÁ, Eva; KUDYN, Milan. *Čeněk Musil* : Regulační plán města Jičína z r. 1935. Praha : Historický ústav, r. 2009, ISBN 978-80-7286-158-3

KUČA, Karel; MLEZIVA, Štěpán. *Historický lexikon městysů a měst* : Vývoj postavení a funkce městských sídel v dějinách územního plánování českých zemí od r. 1850 do současnosti. [b.m.] : Baset, r. 2009, ISBN 80-7340-092-8

KUDYN, Milan. *Architekt Čeněk Musil a jeho meziválečná tvorba v Jičíně*. Olomouc, 2006. Bakalářská práce. FF UP 2006, SOKA Jičín, sign. V/6-443

Valdštejnovo město Jičín : Minulost a budoucnost. Sborník referátů z konference konané v Jičíně 10.10. 2001, RMaG Jičín, r. 2006

WAGNER, Jaroslav. *Jičín*. Praha : Odeon, r.1979. edice Památky, řada Městské památkové rezervace, sv.č. 33

ÚLEHLA, Vladimír. *Jičín na konci 19. století*. Jičín : TomTour, r. 2006, ISBN 80-239-8171-4

Valdštejnská loggie a komponovaná barokní krajina okolí Jičína. Turnov: ZO Českého svazu ochránců přírody Křižánky ve spolupráci se Státním okresním archivem Semily, 1997, s.199, Z Českého ráje a Podkrkonoší, Supplementum 3, sborník referátů z vědecké konference konané ve dnech 6. - 8. března 1997 v Jičíně, ISBN : 80-901284-8-3

[to].Zázraky nejsou mým oborem, nýbrž jen dílo rozumu, fantazie a rukou lidských. *Nové noviny*.

č.1, ze 3.1.2003, s.6

VOLFOVÁ, Olga. Architekt Čeněk Musil změnil Jičín. *Noviny jičínska*. Jičín, 23.11. 2002, s. 16
Jičín podle Musila. *Nové noviny*, č. 19, roč. 14, ze 13.5. 2011, s.4

JANKŮ, Radka. *Čeněk Musil : Regulační plán města Jičína z r. 1935*, periodikum Z Českého ráje a Podkrkonoší r. 2010, č.23, s. 345-7

8.3 Internetové zdroje

ČSÚ : *Statistické údaje obcí okresu Jičín .cz0522*. [online], [cit. 2012-12-01]. Dostupný z : https://www.czso.cz/staticke/cz/obce_d/index.htm

ČÚZK : *Státní správa zeměměřictví a katastru* [online], [cit. 2012-12-01]. Dostupný z : http://www.cuzk.cz/Dokument.aspx?PRARESKOD=998&MENUID=0&AKCE=META:SESTAVA:MDR002_XSLT:WEBCUZZK_ID:659541

ČÚZK : *Nahlížení do katastru nemovitostí*. [online], Platnost k 09.05.2015 16:27:01., [cit. 2015-05-08], Dostupné z :

<http://nahlizeniidokn.cuzk.cz/ZobrazObjekt.aspx?encrypted=c4uK4nKXH4-Hms6ekg-f46m-nZjmti9qvsRMBCdWpOCuZnXtJZQT0TkAdAHj4kpLDEo9wsuXkwwiV4yqxi4OFZxdQ4LWJ7498XLbM7Wfv5c3ZtdczsRdwiBN4H5V4ISm>

JIREŠ, Jan. Jeden dům ze Špalíčku v ulici Boženy Němcové šel k zemi. *Jičínský deník.cz*, [online], [cit. 2015-05-08], Dostupné z : http://jicinsky.denik.cz/zpravy_region/jeden-dum-ze-spalicku-v-ulici-bozeny-nemcove-sel-k-zemi-20140712.html

Město Jičín. *Územní plán Jičín – opatření obecné povahy : 1 Textová část – ÚP Jičín.pdf* [online], 11.10.2010, [cit. 2015-05-08], Dostupné z : <https://www.mujiicin.cz/uzemni-plan-jicin-opatreni-obecne-povahy-c-1-2010/d-1102927>

Město Jičín. *Územní plán Jičín – opatření obecné povahy : 2 Hlavní výkres.pdf* [online], 11.10.2010, [cit. 2015-05-08], Dostupné z : <https://www.mujiicin.cz/uzemni-plan-jicin-opatreni-obecne-povahy-c-1-2010/d-1102927>

Město Jičín. Na lokalitu kasáren je vypsána urbanisticko-architektonická soutěž [online], 22.4.2013, [cit. 2015-05-08], Dostupné z : <https://www.mujiicin.cz/na-lokalitu-kasaren-je-vypsana-urbanisticko-architektonicka-soutez/d-1280893>

Město Jičín. 04 Územní studie Kasárna Jičín [online], cit. 2015-05-08], Dostupné z : <https://www.mujiicin.cz/04-uzemni-studie-kasarna-jicin/ds-29587/p1=58728>

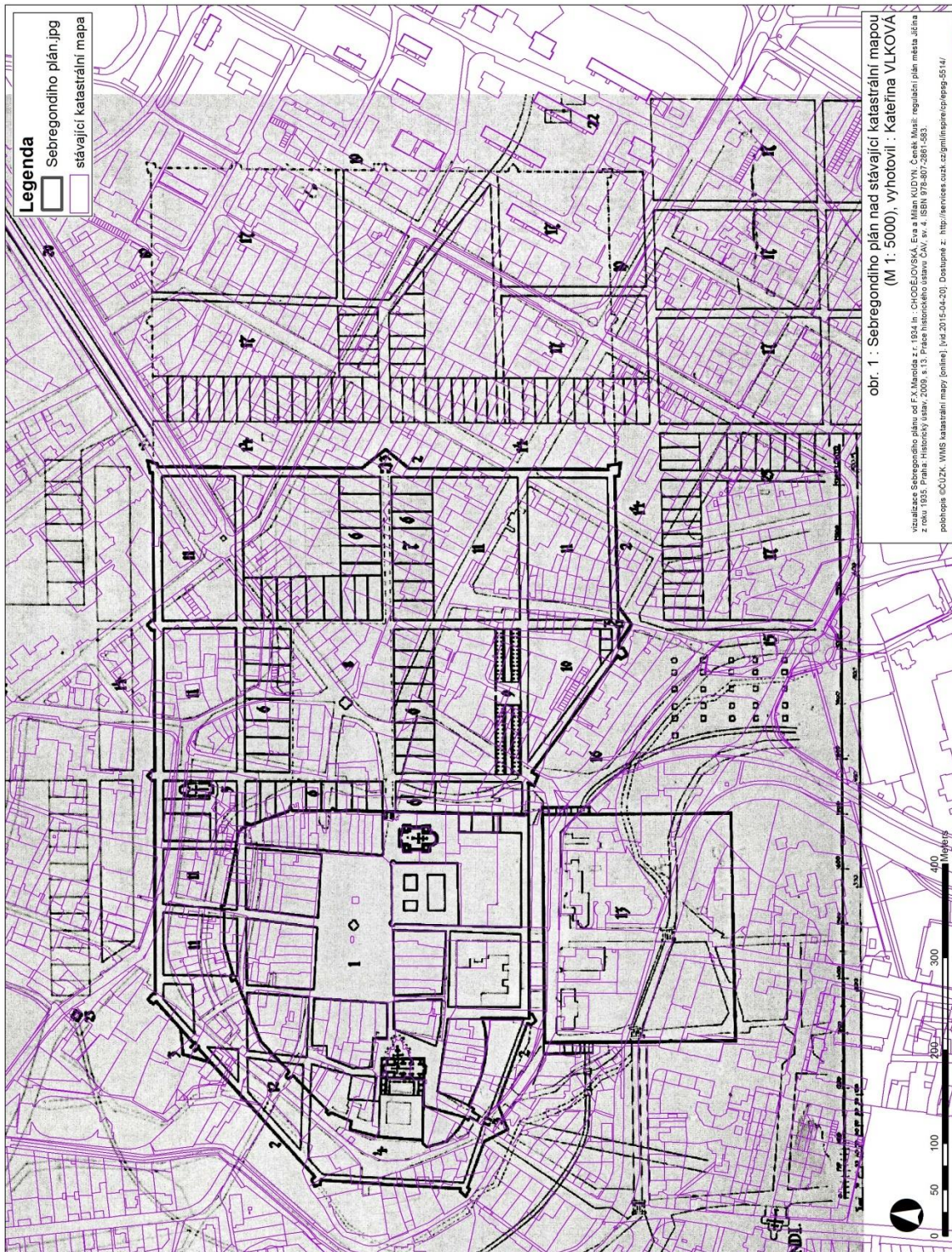
Město Jičín. Regulační plán „Jičín – Nové Město lokalita Lidické náměstí – východ“ [online], 6.6.2011 cit. 2015-05-08], Dostupné z : <https://www.mujiicin.cz/regulacni-plan-jicin-nove-mesto-lokalita-lidicke-namesti-vychod/d-709654>

Město Jičín. Sídliště Nové Město Sever, úprava vnitrobloku 11 – 12 : A – průvodní zpráva.pdf [online], cit. 2015-05-08], Dostupné z : <https://www.mujiicin.cz/sidliste-nove-mesto-sever-uprava-vnitrobloku-11-12/d-1197502>

PRÝMKOVÁ Iva, ČERNÁ Tereza. Možnosti, jak bude vypadat nové autobusové nádraží. *Jičínský deník.cz*, [online], 7.5.2011 [cit. 2015-05-08], Dostupné z : http://jicinsky.denik.cz/zpravy_region/jicin-autobusove-nadrazi-rekonstrukce20110506.html

Redakce. Obchvat z Robous na Valdice řidiči využijí asi v roce 2020. *Jičínský deník.cz*, [online], [cit. 2015-05-08], Dostupné z: http://jicinsky.denik.cz/zpravy_region/obchvat-z-robous-na-valdice-ridici-vyuziji-asi-v-roce-2020-20140806.html

ŠTĚRBOVÁ Petra, ŠILHÁNKOVÁ Vladimíra. *11 Vyhodnocení vztahu a dopadů územních a strategických rozvojových dokumentů (na příkladu obcí s rozšířenou působností v okrese Jičín)* [online], 01.2011, [cit. 2015-05-09], Dostupné z : http://dspace.upce.cz/bitstream/10195/49166/1/11_Sterbova_Silhankova_Vyhodnoceni%20vztahu%20a%20dopadu%20uzemnich%20a%20strategickych%20dokumentu.pdf

Legenda

- Sebergondino plán.jpg
- stávající katastrální mapa

obr. 1 : Sebergondino plán nad stávající katastrální mapou
(M 1: 5000), vyhotovil : Kateřina VLKOVÁ

vznikající Sebergondino plánu od F.X. Marelidy z r. 1934 in: CHODĚJOVSKÁ, Eva a Milan KUDYŇ. Černé. Míst: regulální plán města Jilina z roku 1935. Praha: Historický ústav ČAV, sv. 4. ISBN 978-807-381-583.
polohopis eČUZK, WMS katastrální mapy [online]. [vd. 2015-04-20]. Dostupné z: <http://services.cuzk.cz/gmlinspire/cgi/wmg.5514/>

obr. 2 : plán města Jičina z r.1903 nad stávající katastrální mapou
 - rozsah tehdejší zástavby před Regulačním plánem ČM z r. 1935
 (M 1: 7000), vyhotovil : Kateřina VLKOVÁ

anonymní plán města Jičina z r. 1903
 - Jicin 1903, kolorovaný (tisk M 1 : 1428) At: Státní okresní archiv Jicin, fond Soušobka dokumentace, sign. V16RM69.
 pobohopis cČÚZK, VMS katastrální mapy [online]. [vyd. 2015-04-21]. Dostupné z: <http://services.cuzk.cz/gml/inspire/cp/leg-554/>

Legenda

- plán města z r.1903.jpg
- stávající katastrální mapa

0 50 100 200 300 400 Meters

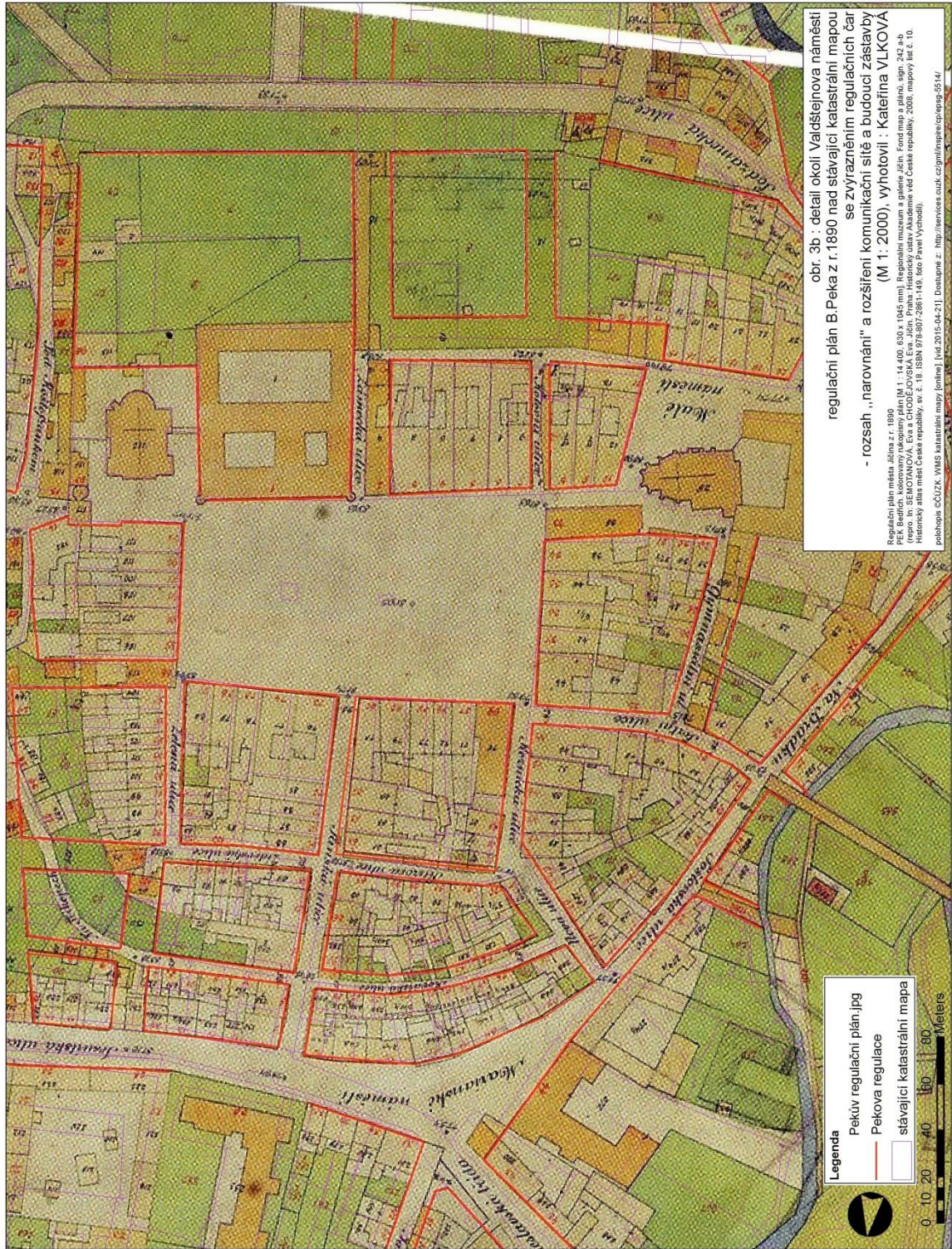
obr. 3a : regulační plán B.Peka z r.1890 nad stávající katastrální mapou se zvýrazněným regulačním čar se zvláštěm rozšířením komunikační sítě a budoucí zástavby (M 1: 7000), vyhotovil : Kateřina VLKOVA

Regulační plán města Jákova z r. 1890
 PEK Jákovské kožedělné továrny plán (M 1: 14 400, 630 x 1045 mm) Regionální muzeum a galerie Jákov, Fond map a plánů, sign. 242 a-b
 Historický atlas města České republiky, sv. 6, 16, ISBN 978-80-7286-114-9, foto Pavla Vychodil.
 pohledy ©GÚZK, WMS katastrální mapy [online]. [vzd.2015-04-21]. Dostupné z: <http://services.uzk.cz/gmlinspirep.jsp?5514>

Legenda

- Pekovské náměstí
- Pekovské náměstí
- Pekovské náměstí
- Pekovské náměstí

0 50 100 200 300 400 Meters

obr. 3b : detail okolí Valdštejnova náměstí
 regulační plán B.Peka z r.1890 nad stávající katastrální mapou
 se zvýrazněním regulačních čar
 - rozsah „narovnáni“ a rozšíření komunikační sítě a budoucí zástavby
 (M 1: 2000), vyhotovil : Katerína VLKOVÁ

Regulační plán města Jilčína z r. 1890
 PEK Berchtol, Kolonový výkresový plán (M 1: 14 400, 630 x 1945 mm), Regionální muzeum a galerie Jilčín, Fond map a plánu, sign. 242-a-b
 Historický atlas města České republiky, sv. 3, 18. (ISBN 978-807-288-114-8, 800 stran Vychodil).
 publikováno ©ČÚRKP, WMS katastrální mapy [online]. [vid. 2015-04-21]. Dostupné z: <http://navigace.cuzk.cz/gim/navigace/pep-0514/>

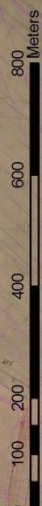
Legenda

Zákresův plán.jpg

stávající katastrální mapa

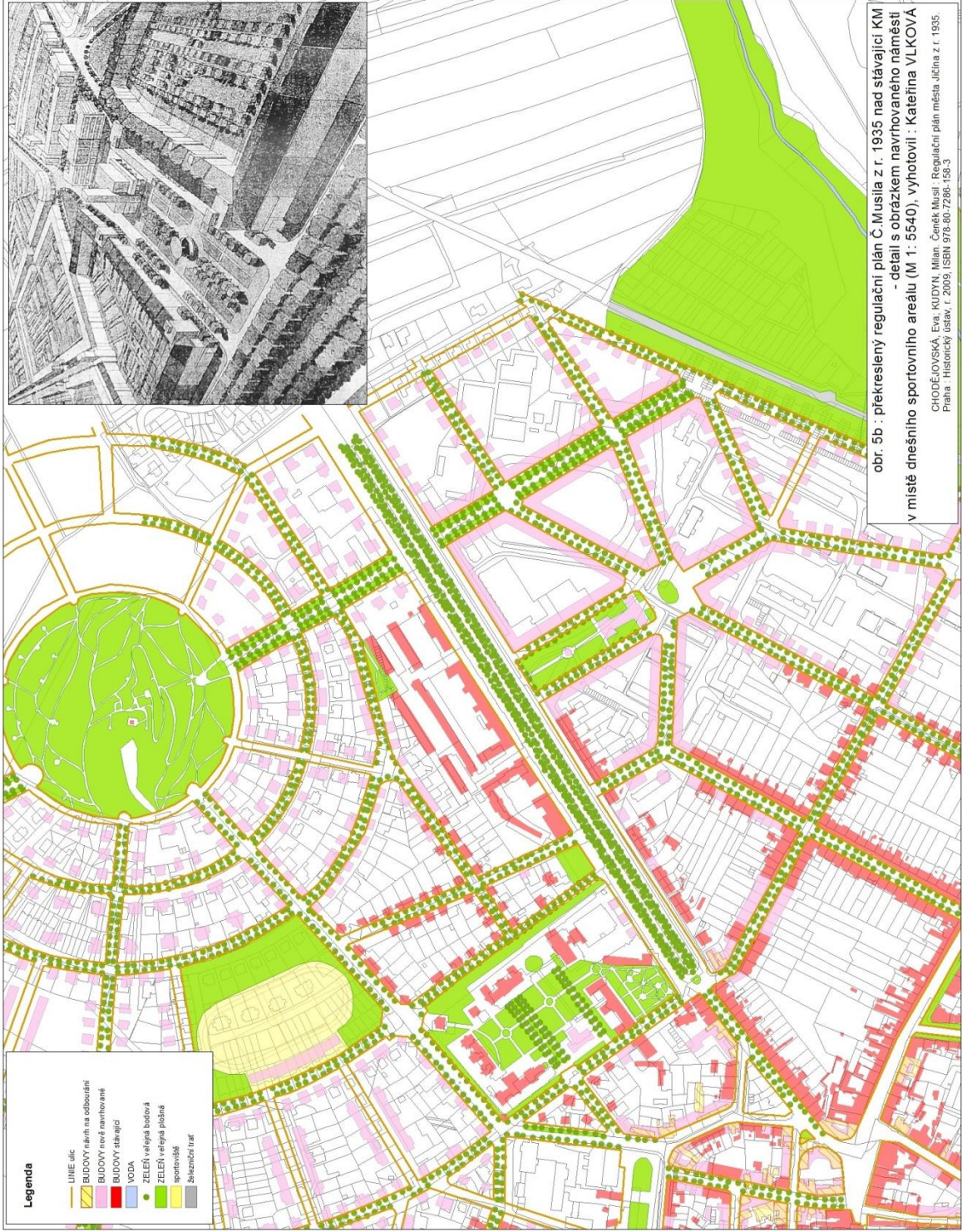
obr. 4 : Zákresův plán z 1928 nad stávající katastrální mapou (M 1: 10000), vyhotovil : Kateřina VLKOVA

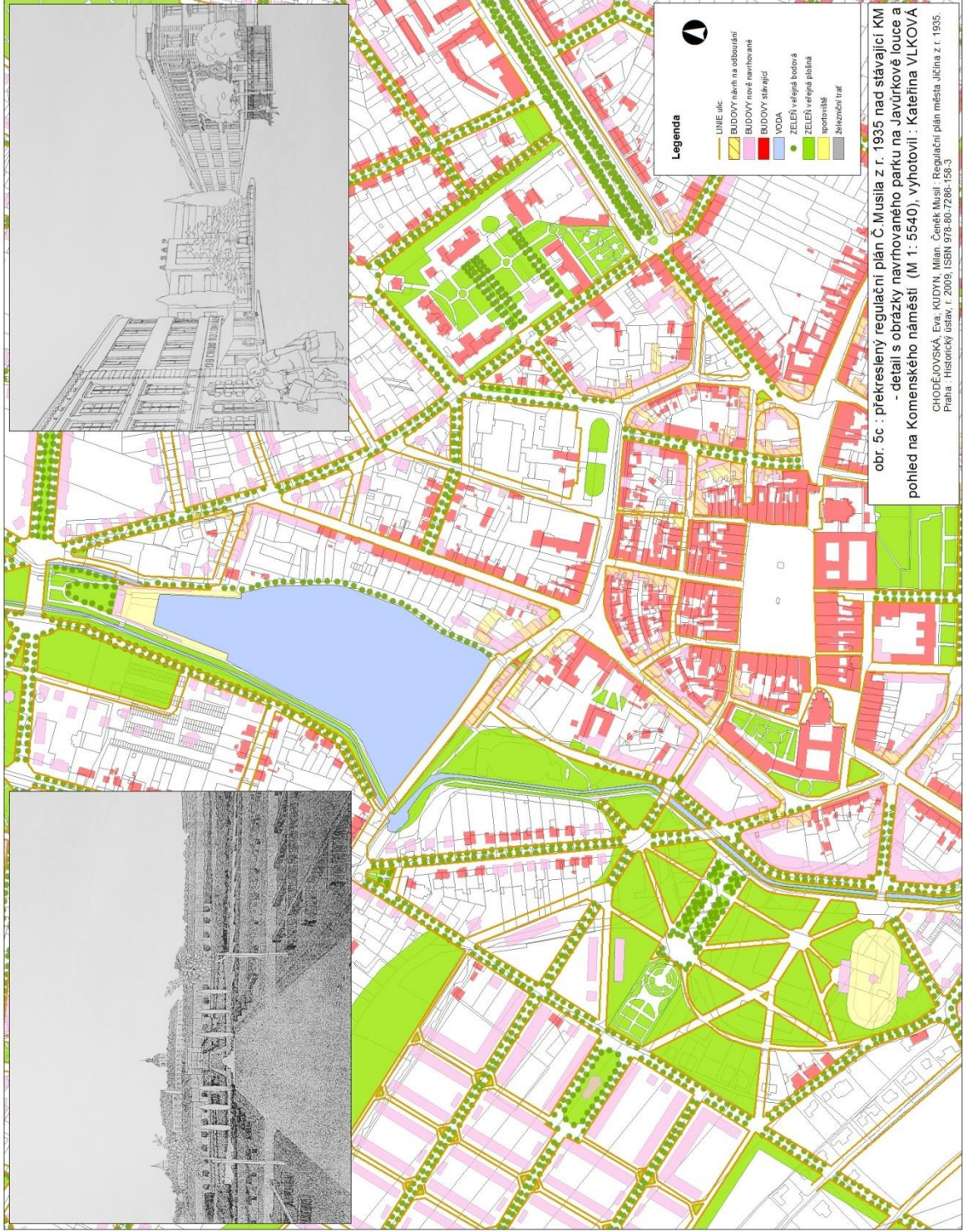
ZÁKRESŮV Vladimír: Generální návrh úpravy a úpravy plánu města Jihlava, r. 1928, M 1: 2000. AI: Regionální muzeum a galerie Jihlava. Fond mapy a plány, nesp. polohopis sČÚZK, VMS katastrální mapy (online) [ud.2015-04-22]. Dostupné z: <http://services.cuzk.cz/gml/inspire/gp/wspg/55/4/>

obr. 5a : překreslený regulační plán C. Musila z r. 1935 nad stávající KM celkový pohled (M 1 : 13600), vytvořil : Kateřina VLKOVÁ
 CHODĚJOVSKÁ, Eva; KUDYŇ, Milan; Čeněk Musil : Regulační plán města Jičína z r. 1935.
 Praha : Historický ústav, r. 2009. ISBN 978-80-7286-158-3

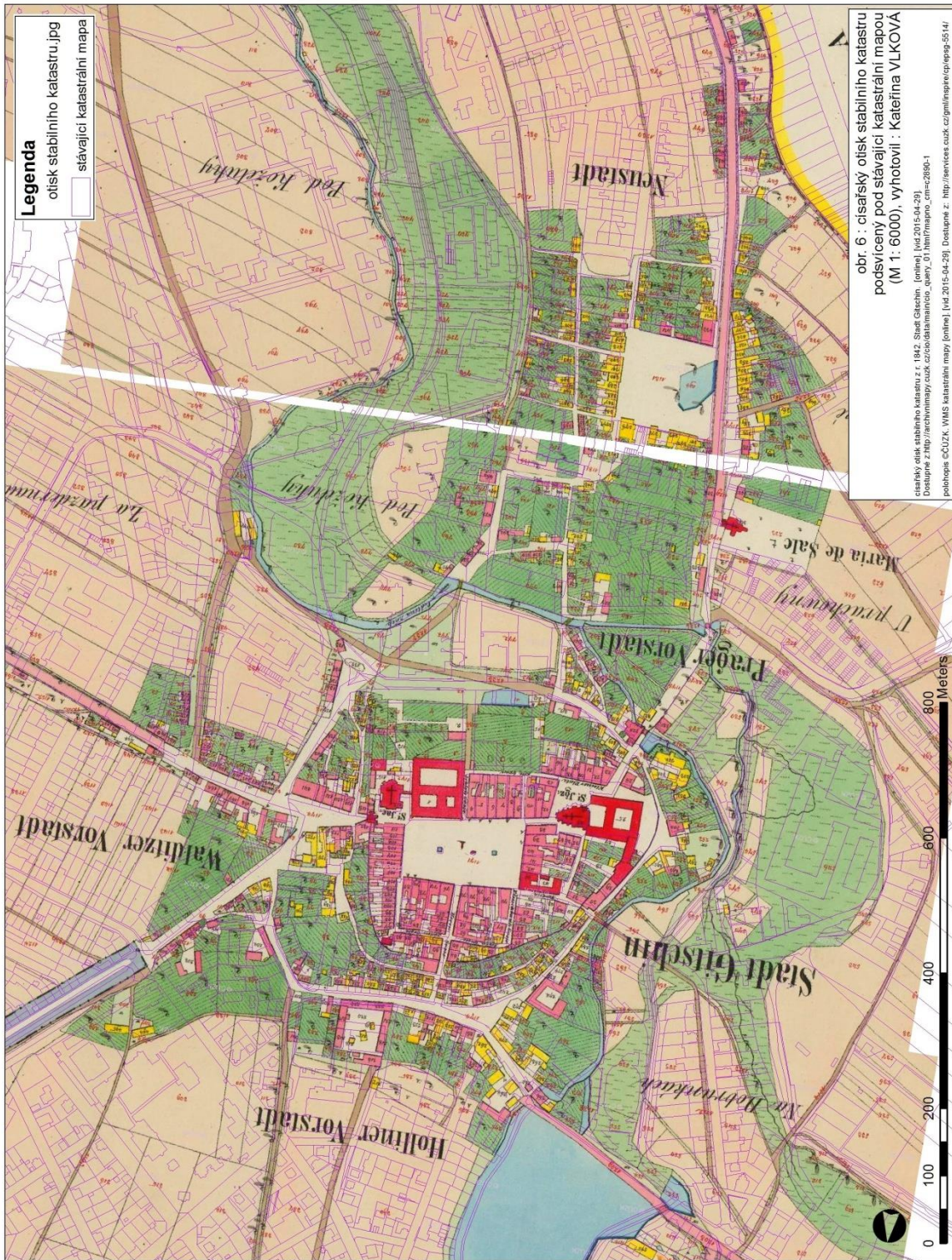

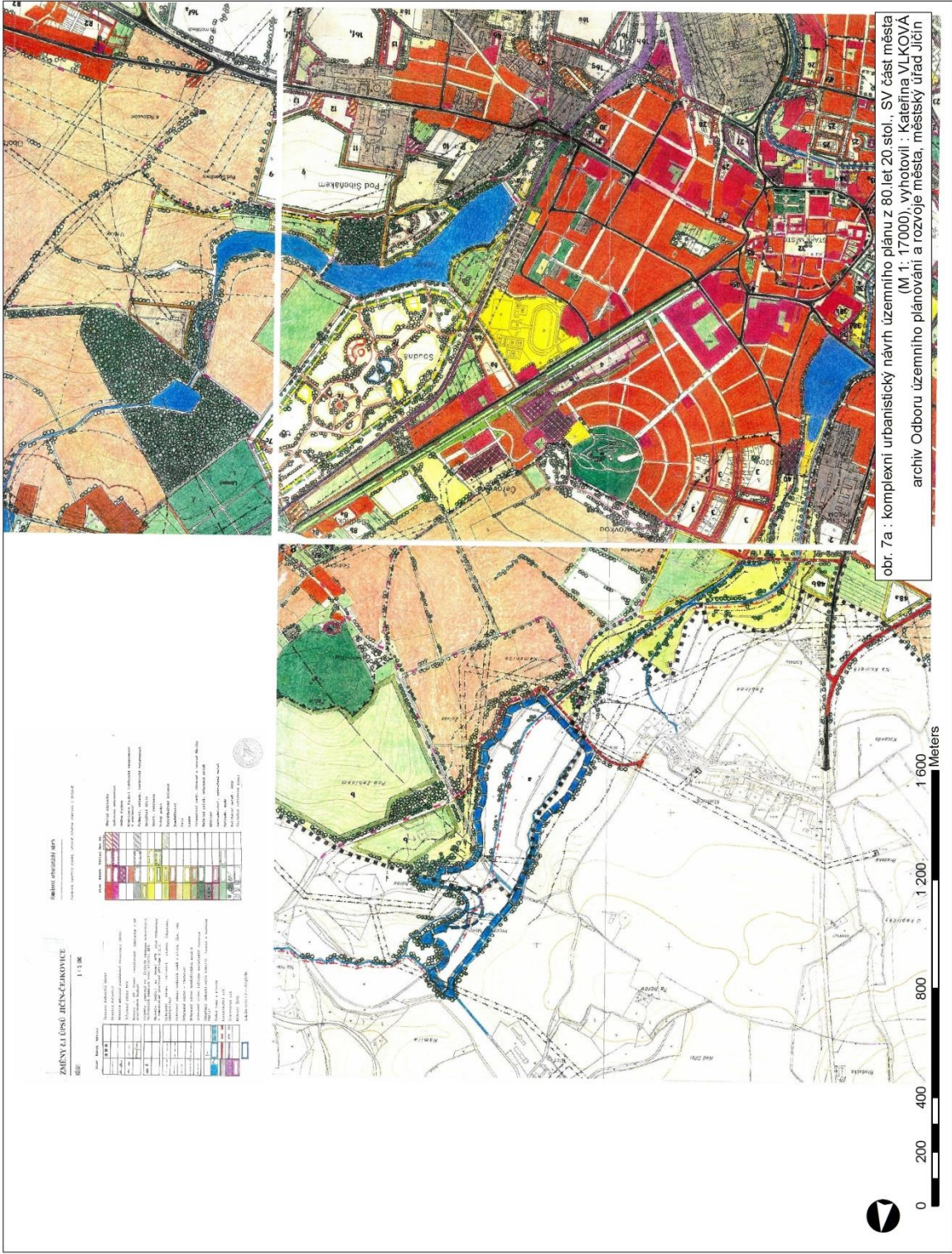
Legenda

otisk stabilního katastru.jpg

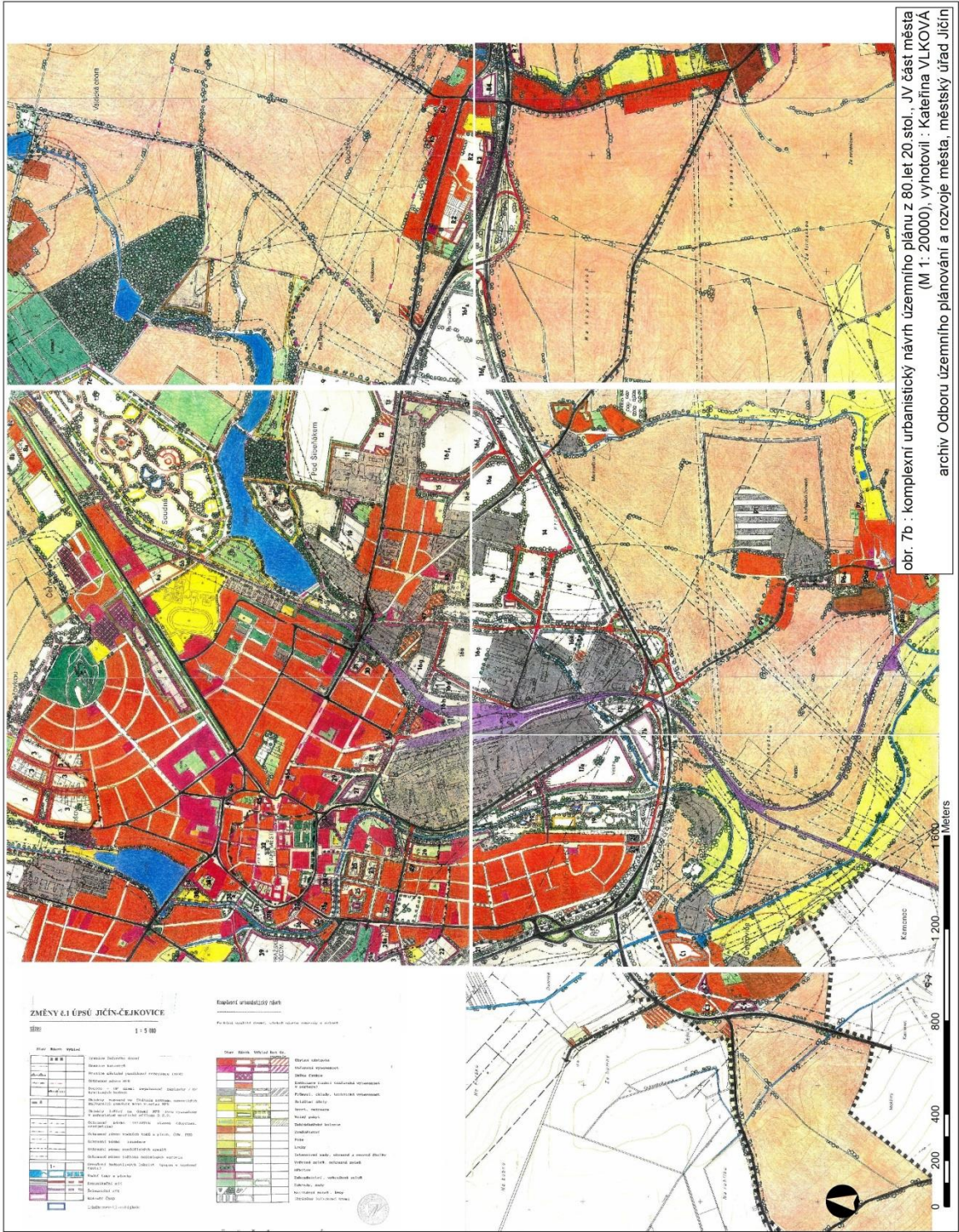
stávající katastrální mapa

obr. 6 : císařský otisk stabilního katastru
podsvícený pod stávající katastrální mapou
(M 1: 6000), vyhotovil : Kateřina VLKOVA

čísťárky otisk stabilního katastru z r. 1842, Střed Gfischer [online] [pdf 2015-04-29]
Dostupné z: http://archivmapy.cuzk.cz/cislovadlamarino_query_01.html#mapno_cim=2896-1
publikace CČUZK, WMS6 katastrální mapy [online] [pdf 2015-04-29]. Dostupné z: <http://services.cuzk.cz/gmlinspricpwp-5514/>

obr. 7a : komplexní urbanistický návrh územního plánu z 80.let 20.stol., SV část města (M.1: 17000), vhotovil : Kateřina VLKOVÁ archiv Odboru územního plánování a rozvoje města, městský úřad Jičín

obr. 7b : komplexní urbanistický návrh územního plánu z 80.let 20.stol., JV část města (M 1: 20000), vyhotovil : Kateřina VLKOVÁ archiv Odboru územního plánování a rozvoje města, městský úřad Jičín

ZMĚNY ÚPSÚ JIČÍNEJKOVICE

1:5 000

Číslo	Barva	Popis
1	[Red]	územní rezervace
2	[Yellow]	občanské vybavení
3	[Green]	rekreační
4	[Blue]	vodní plochy
5	[Orange]	zemědělní
6	[Purple]	průmyslové a skladovací
7	[Light Green]	zelená zóna
8	[Light Blue]	okrasná zóna
9	[Light Yellow]	okrasná zóna
10	[Light Orange]	okrasná zóna
11	[Light Purple]	okrasná zóna
12	[Light Green]	okrasná zóna
13	[Light Blue]	okrasná zóna
14	[Light Yellow]	okrasná zóna
15	[Light Orange]	okrasná zóna
16	[Light Purple]	okrasná zóna
17	[Light Green]	okrasná zóna
18	[Light Blue]	okrasná zóna
19	[Light Yellow]	okrasná zóna
20	[Light Orange]	okrasná zóna
21	[Light Purple]	okrasná zóna
22	[Light Green]	okrasná zóna
23	[Light Blue]	okrasná zóna
24	[Light Yellow]	okrasná zóna
25	[Light Orange]	okrasná zóna
26	[Light Purple]	okrasná zóna
27	[Light Green]	okrasná zóna
28	[Light Blue]	okrasná zóna
29	[Light Yellow]	okrasná zóna
30	[Light Orange]	okrasná zóna
31	[Light Purple]	okrasná zóna
32	[Light Green]	okrasná zóna
33	[Light Blue]	okrasná zóna
34	[Light Yellow]	okrasná zóna
35	[Light Orange]	okrasná zóna
36	[Light Purple]	okrasná zóna
37	[Light Green]	okrasná zóna
38	[Light Blue]	okrasná zóna
39	[Light Yellow]	okrasná zóna
40	[Light Orange]	okrasná zóna
41	[Light Purple]	okrasná zóna
42	[Light Green]	okrasná zóna
43	[Light Blue]	okrasná zóna
44	[Light Yellow]	okrasná zóna
45	[Light Orange]	okrasná zóna
46	[Light Purple]	okrasná zóna
47	[Light Green]	okrasná zóna
48	[Light Blue]	okrasná zóna
49	[Light Yellow]	okrasná zóna
50	[Light Orange]	okrasná zóna

Kapitola územního plánu

Průmyslová zóna, obchodní zóna, zelená zóna

Číslo	Barva	Popis
1	[Red]	územní rezervace
2	[Yellow]	občanské vybavení
3	[Green]	rekreační
4	[Blue]	vodní plochy
5	[Orange]	zemědělní
6	[Purple]	průmyslové a skladovací
7	[Light Green]	zelená zóna
8	[Light Blue]	okrasná zóna
9	[Light Yellow]	okrasná zóna
10	[Light Orange]	okrasná zóna
11	[Light Purple]	okrasná zóna
12	[Light Green]	okrasná zóna
13	[Light Blue]	okrasná zóna
14	[Light Yellow]	okrasná zóna
15	[Light Orange]	okrasná zóna
16	[Light Purple]	okrasná zóna
17	[Light Green]	okrasná zóna
18	[Light Blue]	okrasná zóna
19	[Light Yellow]	okrasná zóna
20	[Light Orange]	okrasná zóna
21	[Light Purple]	okrasná zóna
22	[Light Green]	okrasná zóna
23	[Light Blue]	okrasná zóna
24	[Light Yellow]	okrasná zóna
25	[Light Orange]	okrasná zóna
26	[Light Purple]	okrasná zóna
27	[Light Green]	okrasná zóna
28	[Light Blue]	okrasná zóna
29	[Light Yellow]	okrasná zóna
30	[Light Orange]	okrasná zóna
31	[Light Purple]	okrasná zóna
32	[Light Green]	okrasná zóna
33	[Light Blue]	okrasná zóna
34	[Light Yellow]	okrasná zóna
35	[Light Orange]	okrasná zóna
36	[Light Purple]	okrasná zóna
37	[Light Green]	okrasná zóna
38	[Light Blue]	okrasná zóna
39	[Light Yellow]	okrasná zóna
40	[Light Orange]	okrasná zóna
41	[Light Purple]	okrasná zóna
42	[Light Green]	okrasná zóna
43	[Light Blue]	okrasná zóna
44	[Light Yellow]	okrasná zóna
45	[Light Orange]	okrasná zóna
46	[Light Purple]	okrasná zóna
47	[Light Green]	okrasná zóna
48	[Light Blue]	okrasná zóna
49	[Light Yellow]	okrasná zóna
50	[Light Orange]	okrasná zóna

ZMĚNY č.1 ÚPSÚ JIČÍN-ČEJKOVICE

Komplexní urbanistický návrh

NÁVRH

1 : 5 000

Funkční využití území, včetně návrhu dopravy a zeleně

Stav Návrh Výhled

	Hranice řešeného území
	Hranice katastrů
	Hranice městské památkové rezervace (NPR)
	Ochranné pásmo MPR
	Dvorce - OP území regulované zástavby / OP krajinných hodnot

Objekty zapsané ve Státním seznamu nemovitých kulturních památek mimo vlastní NPR
Objekty ležící na území MPR jsou vyznačeny v samostatné grafické příloze 3.2.2.

	Ochranné pásmo liniových staveb (doprava, energetika)
	Ochranné pásmo vodních toků a ploch, ČOV, PHO
	Ochranné pásmo - inundace
	Ochranné pásmo zemědělských areálů
	Ochranné pásmo ložiska nerostných surovin

Označení jednotlivých lokalit (popis v textové části)

	Vodní toky a plochy
	Komunikační síť
	Železniční síť
	Nádraží ČSAD

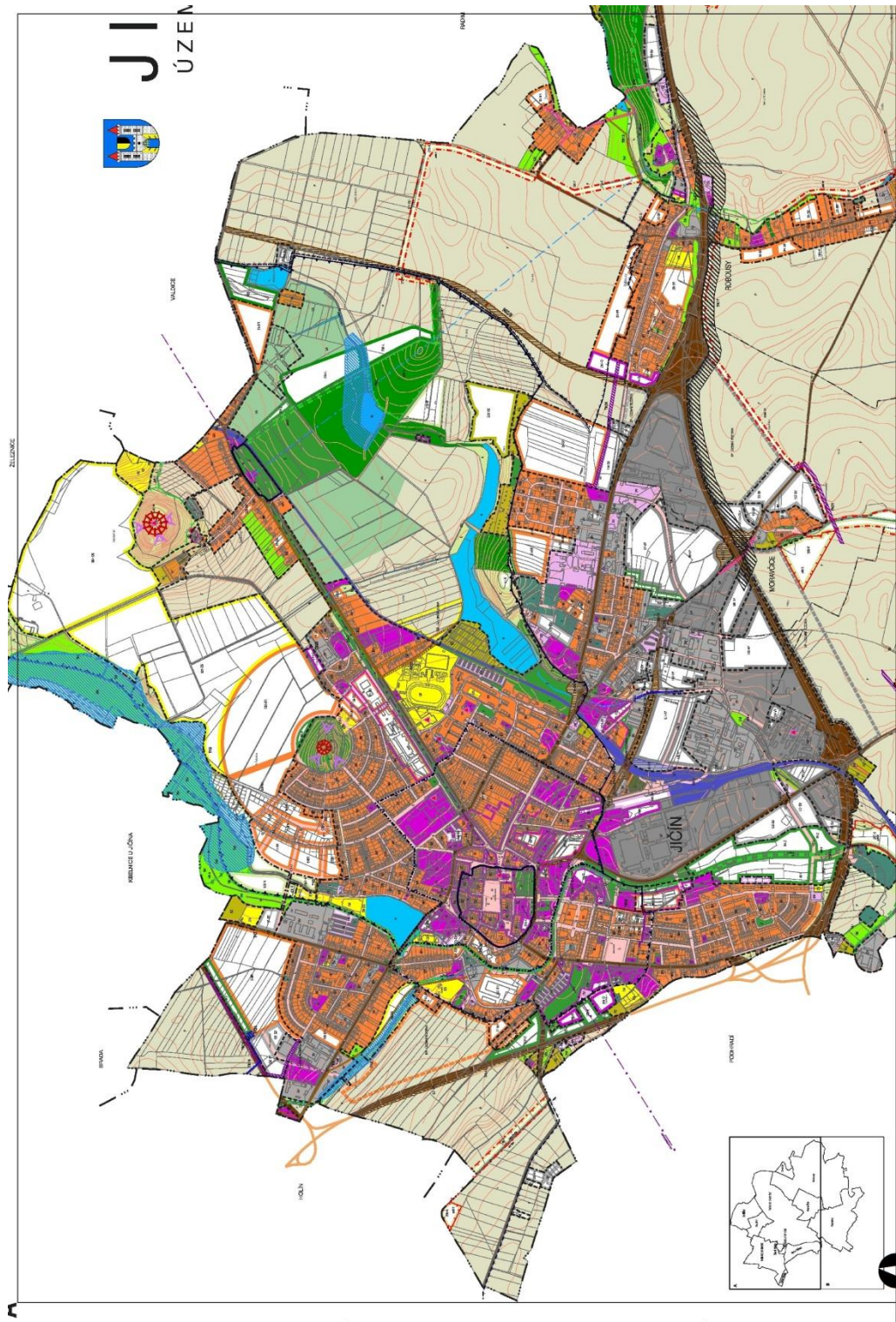
Lokalita změny č.1 - vodní plocha

Stav Návrh Výhled Bez úz. rozvoje

	Obytná zástavba
	Občanská vybavenost
	Změna funkce
	Kombinace funkcí (občanská vybavenost v parteru)
	Průmysl, sklady, technická vybavenost
	Zviáštní účely
	Sport, rekreace
	Volný pobyt
	Zahrádkářské kolonie
	Zemědělství
	Pole
	Louky
	Intenzivní sady, okrasné a ovocné školky
	Veřejná zeleň, ochranná zeleň
	Hřbitov
	Zahradnictví, vyhrazená zeleň
	Zahrady, sady
	Solitérní zeleň, lesy
	Chráněné ložiskové území

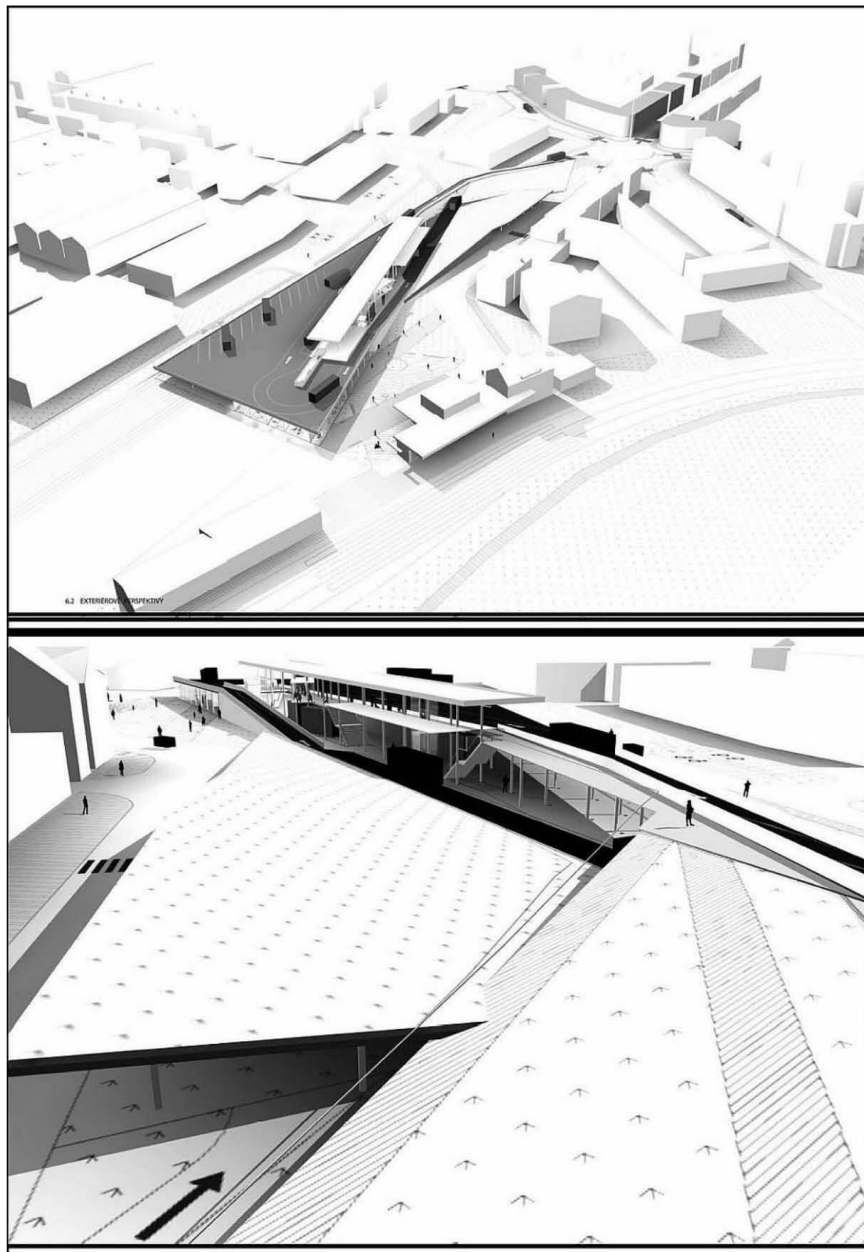

J I Ú Z E N

obr. 8 : územní plán města Jičína – hlavní výkres 1: 5000
 (Urbanistické středisko Brno s.r.o., Ing.arch. E. Navrátil, Ing. J. Matula, Ing. P. Veselý, Mgr. M. Novotný, Ing.S. Matulová)
 Město Jičín. Územní plán Jičín – 2. Hlavní výkres (online), 11.10.2010, [cit. 2015-05-08].
 ofez reprodukce : Kateřina VLKOVÁ
 Dostupné z : <https://www.mujich.cz/uzemni-plan-jicin-opatreni-obecne-povaby-c-1-2010/04-1102927>

Obr. 9 – Návrh realizace nového autobusového nádraží, výkresy z bakalářské práce Zuzany Koňasové

(PRÝMKOVÁ Iva, ČERNÁ Tereza. Možnosti, jak bude vypadat nové autobusové nádraží. *Jičínský deník.cz*. [online], 7.5.2011 [cit. 2015-05-08]. Dostupné z : http://jicinsky.denik.cz/zpravy_region/jicin-autobusove-nadrazi-rekonstrukce20110506.html)

Obr. 10 – Vítězný návrh urbanisticko-architektonické soutěže Kasárna Jičín - CUBOID ARCHITEKTI s.r.o.

(Město Jičín. Soutěž Kasárna Jičín. [online], [cit. 2015-05-09]. Dostupné z : <https://www.mujiicin.cz/vysledky-souteze-kasama-jicin/ds-295336/p1=58728>